

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

9567

VOL. 6.

జేన్ పట్టణము 1919వ సం॥ ఆగస్టు నెల 18 వ తేది సోమవారము

NO. 115

సంపుటము. ౬

సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస బహుళ సప్తమి ౬.

సంచిక ౧౧౫

మంచి మేలు వస్తువులనే ప్రోగు చేయుము.

రాజిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)
కంపెనీవారి రసాయనిక శాఖవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలు

ఎవనమ్ వుప్పు పచ్చి అన్నభేది
ఆర్కాటు అంటురొగ నివారణద్రవము

వివరములకు, ధరల జాబితాకు యిట్లు వ్రాయుడు :

ప్యారీ అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

పోస్టు బాక్సు నెం. 12, మద్రాసు.

(1601)
A

వేసవి మిడిఎండ

తీవ్రముగ నుండి సగరమున వీధులలో ధూళిచేగుడు జననమ్మర్దముగ నుండి చల్లనిగాలి కాధానము లేనితరుణమున
వాయుచలనమే లేని కాలమున కనబడునాని కొంతకాలముండి

ది ల్ కు

సుగంధమును చూరగలదు. ఆ సువాసన మిథు నవనవోద్భావ సంహారానందమును స్మరణకు తెచ్చి అత్యుత్సాహములను కలిగించును. కావుననే యెల్లవారును

ది ల్ కు

సీసాలను తమ అలంకార పేటీకలం దమకృతించుదురు.

(1293)

ది ల్ కు

అత్యుత్సాహము సౌఖ్యమును అమందానందకరమును సుగంధమును కలిగించును. సర్వాలంకారములకు నిది నాయక మునీ. వెలుగును, సోలయోజనీయరత్నములను తెలియగోరువా రిట్లు వ్రాయవలెను.

కె. ఎన్. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీ, 13/286, అప్పాబిల్లింగు, వైనాబహర్ రోడ్, మద్రాసు.

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

సర్వవృత్తిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్స్ షాపు)

536

హృదయముతో వస్తువాడు సంతోషముతో పోవుదుడు.
శుభములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ 100 ఇశాం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండే
కలసిన హృదయభ్రమ. ఆంధ్ర
మునాని, జోయిడ్యులచే పొగ
ద్రాగించబడియున్నది. ఎన్నిదినము
జంతువున నుండు శుభముమోడు,
తేలునకు మార్కెట్ కాక ఎలుక,
కుక్క, పాము, జిడ్డి తెలుదలను
విషజంతువుల కాటులకు నువ్వయో
గించును. కల పాకెట్ 1-4 0-8-0
పాస్తేజి 0-8-0. 1 డజన్ పాకెట్
కల రూ 5-0-0. పాస్తేజి కేలు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు రిప్పించుకొనువారికి పాస్తేజి ఇశాం.
కర్రకులకు 100 కి 25 మాపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
తిరునామ:— ధనలక్ష్మి 10 పెని,
1.6 కెంకెట్ కే.పి.పి. పి.పి. పాకెట్ కే.పి.పి. పాకెట్, మద్రాసు.

సవినము 1 వరిమకద్రవ్యముల రాజు సవినము 1

అటో డిల్ బహర్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అత్యుత్సాహ
భావనయును కలదు. ఆర్కాటో సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము జాత్రుగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొ
క్కాయ వైసగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన
వనము మధ్యలోనుండు యెలత నువ్వయిన వాననను అను
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాననలు యే
వేనియండిగా యీ అటో డిల్ బహర్ యొక్క వాననప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈరకమే ఒక బుడ్డికి వ్రాసేంపుడు.
కల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-4 రూ. 0-8-0 } వి. పి. చార్జి
,, 1 డ్రాము బుడ్డి 1-4 ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, 1/2 అవున్సు బుడ్డి 1-4 ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
536

అద్భుత నివారణి.

100

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి

ఎల్లెస్ట్రాటాన్ కెరెన్సు

ఇది బలహీనులకును నీరసలకును ముందు.
నిద్రలేకుండుట, జ్ఞాపకము తక్కువగను, మెదడు
దిమ్మగా నుండుట, కనియం దెంతమాత్ర మిచ్చు
లేకుండుట, నిశ్చిత్తవ, బలహీనము, ఆయాసము,
శుక్లశబ్దము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు,
గుమస్తాలకు, వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొదలగువాటికి క్రత సమైన మందు. బల
మును గలిగించును. అనేకవేలమంది ఇందువలన
బాగుకడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒకబుడ్డిని
కొని దానిమోస్తరు ఒకమార్కు కరిషింపుము.
25 మాత్రల బుడ్డి 1-4 రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0
అంగ్లొయిండియా డ్రగ్ అండు టెమికల్ కంపెనీ,
నెం 155, బామ్బాయ్ నీధి, బాంబాయి.

మదరాసు అందు సదరకమరాట
రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు (1724)

ఎం. అంకు ఎస్. ఎమ్. రైల్వేమార్కుగా పోవునట్టి బండ్లయొక్క రాకపోకల కాలపరిమితి ఈ క్రింది చూపబడిన ప్రకారము 1919-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల మొదటితేది సోమవారము నుండి మార్చి 1 వరకు అందుకేసి తెలియజేయుచున్నాము.

(బ్రాడ్ గేజ్)

సాత్ నెస్టు నెను-మద్రాసునుండి బెంగళూరుకు

1. నెం 7 రు, డౌన్ బెంగళూరు మొయిలు ఇకముందు మదరాసు సెంట్రల్ స్టేషను నుండి సాయంత్రము 6 గం-30 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు రాత్రి 8 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి బెంగళూరు ఉదయం 6 గం-35 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 6 గం-30 నిమిషములకు చేరును. శోనింగర్, విరింజిపురము, పచ్చాపురము, కృష్ణరాజపురము, బెంగళూరు ఈస్ట్ స్టేషనులవద్ద ఈ బండి ఆగదు.

2. నెం 8 రు, అప్ బెంగళూరు మొయిలు బెంగళూరు సిటీనుండి రాత్రి 8 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 8 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి మదరాసు సెంట్రల్ స్టేషను ఇప్పటికే కారమే ఉదయం 7 గం-30 నిమిషములకు చేరును. బెంగళూరు ఈస్ట్, కృష్ణరాజపురము, విరింజిపురము స్టేషనులవద్ద ఈ బండి ఆగదు. అయితే తిరువాలూరు, కడంబత్తూరు, విల్లివాళము స్టేషనులవద్ద ఆగదు.

3. నెం 15 రు, డౌన్ ప్యాసంజరు త్రెయిను మద్రాసు నుండి ఉదయం 7 గంటలకు బయలుదేరుటకు బదులు 7 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి బెంగళూరుసిటీ రాత్రి 8 గం-35 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 7 గం-40 నిమిషములకు చేరును. మనూరు, మోసూరు బై పాస్ త్రెయిను స్టేషనులవద్ద ఈ బండి ఆగదు.

4. నెం 16 రు, అప్ ప్యాసంజరు త్రెయిను బెంగళూరుసిటీ నుండి ఉదయం 6 గం-50 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 7 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరి సెంట్రల్ స్టేషను రాత్రి 8 గం-15 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 7 గంటలకు చేరును. విన్నమంగలం, మిన్నల్ స్టేషనుల వద్ద ఈ బండి ఆగదు.

5. నెం 19 రు, ప్యాసంజరు త్రెయినుకొత్తగా మద్రాసునుండి రాత్రి 9 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి బెంగళూరుపేట ఉదయం 8 గం-10 నిమిషములకును బెంగళూరుసిటీ కగలు 10 గం-40 నిమిషములకును చేరును. ఈ బండి కొరటూరు స్టేషనువద్ద తప్ప తతిమస్టేషను లన్నిటివద్దను ఆగదు. ఇప్పుడు బెంగళూరుపేటనుండి బెంగళూరు సిటీకి పోవుచున్న నెం 10 రు, ప్యాసంజరు త్రెయినుకు బదులు ఇకముందు ఈ ప్యాసంజరు త్రెయిను పోవును.

6. ఇప్పుడు బెంగళూరు సిటీ నుండి సాయంత్రము 4 గంటలకు బయలుదేరి బెంగళూరుపేటవరకు మాత్రమే పోవుచున్న నెం 20 రు, అప్ ప్యాసంజరు త్రెయిను ఇకముందు సాయంత్రం 4 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషను ఉదయం 5 గం-30 నిమిషములకు చేరును. సెవ్యాపేట, అంబత్తూరు, విల్లివాళము, కొరటూరు స్టేషనులవద్ద ఈ బండి ఆగదు.

7. కె. జి. ఎఫ్. రైల్వేకు చేసిన రాణిపేట శాఖకును చెన్నై పేటకును చేరినట్టి రైలు బండ్లయొక్క రాకపోకల కాలపరిమితి స్వల్పముగా మార్చబడియున్నది. సదరు మార్పుల వివరములు యే యే స్టేషనులకు సంబంధించినో ఆ యా స్టేషనులవద్ద ప్రకటింపబడును.

8. ఇప్పుడు మద్రాసునుండి రాత్రి 8 గం-40 నిమిషములకు బయలుదేరి విల్లివాళము పోవుచున్న నెం. సి 83 రు, లోకల్ ప్యాసంజరును విల్లివాళమునుండి రాత్రి 9 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసుకు వచ్చుచున్న నెం 84 రు లోకల్ ప్యాసంజరును రద్దుచేయబడినది.

నార్తు ఉన్నత్రెయిను

9. నెం 1 రు, డౌన్ కలకత్తా మొయిలు మద్రాసునుండి ఇప్పటినుండి సాయంకాలము 5 గంటలకు బయలుదేరుటకు బదులు ఇకముందు సాయంకాలము 5-గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరును. నెం 10 రు, అప్ ప్యాసంజరు త్రెయిను యొక్క కాలపరిమితి(Timings) బాదురు మద్రాసు స్టేషనులకు మధ్య స్వల్పముగా మార్చబడినది. మద్రాసు ఇప్పటి మాదియే రాత్రి 7 గం-20 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 7 గం-30 నిమిషములకు చేరును

1.9-1919-వ 1-వ తేది మొదలు మద్రాసు నుండి బిట్రగుంటకు రాకపోకలు సలపు రైలు బండ్లయొక్క ఫలహారములబండి గూడ నేర్పురుపబడును. ఆ బండ్ల నెం 1 రు, డౌన్ కలకత్తా మొయిలు బండి మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనునుండి సాయంకాలము 5 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరి బిట్రగుంటకు రాత్రి 10 గంటలకు చేరును.

నెం 2 అప్ కలకత్తా మొయిలు బిట్రగుంటనుండి బుదాయము 6 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనుకు కగలు 11 గం-15 నిమిషములకు వచ్చును

నార్తు వెస్తులెను.

10. నెం 13 రు, డౌన్ ప్యాసంజరు అర్కోణమునుండి కగలు 3 గం 15 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 3 గం 5 నిమిషములకు బయలుదేరి రేణిగుంట ఇప్పటికే కారమే సాయంత్రము 4 గం 45 నిమిషములకు చేరును. ఈబండి పోన్ కడి, వేదగుంట, తడుతు స్టేషనులవద్ద ఆగదు.

మిటర్ గేజ్.

11. నెం 232 రు, మిక్సెడ్ త్రెయిను కట్నూడి నుండి రాత్రి 11 గం 10 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 11 గం 40 నిమిషములకు బయలుదేరి చిత్తూరు రాత్రి 12-32 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 1 గం 2 నిమిషములకు చేరును.

12. నెం 1 రు, అప్ మొయిలు త్రెయిను నెం 2 రు, డౌన్ మొయిలు త్రెయిను, మైసూరు రైల్వే వారోగేజ్ కు పోవునట్టి ప్రయాణీకుల కొరకును, పార్శ్వపు కొరకును యస్వంతపూరు స్టేషనువద్ద 2 నిమిషముల వరకు ఆగదు.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్లదినునులు.

మెదనూరు పొంగిన నేలం గ్రేడ్ మామిడి చెట్లు పలు విధమైన చెట్లదినునులు యొక ఆనేక విధములయిన మొక్కలదినునులు సీను, నాటు, కాయకూరలు, విత్తనములు సరసముగ విక్రయింపబడును. కావలసిన వారు అర్ధజాస్టాంపు పంపితే, పటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు క్యాలిగ్రాను పంపుతాము. బాబులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎస్. కె. ఐ. కాదర్ మీరాసాహేబు
(1718) విత్తనములు, మొక్కవర్తకుడు, నేలం.

ఉచితము ! Free !! ఉచితము !!!
సర్కారునందు రిజిస్టరు చేయబడిన నం 253
అణాస్థాంపునందు చేవాలుముద్ర గల్గిన
రసీదు:—ఈ ముస్సైరెండు మాత్రలు గల బాట్టిలను గొను
వారి కివ్వబడును. ఈ మాత్ర లు సేవించి గుణ మగవడని
యెడల ఈ క్యాలిగ్రాను ఆ రసీదునందు చేవాలు చేసి 1 మా
సములోగా వాపసు పంపితే వెలను వాపసు పంపుతాము
ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రొమ్ముకట్టి చేయుచున్నాము

గుల్బర్గా జోబ్ కె.
శక్తివర్ధకము ! ధాతుపాప్తకము !! రోగనివారకము !!!
ఈ మాత్రలు మొదటిదిసమే ఆశ్చర్యమగు గుణము
లను గనుపఱచును. చికిత్సనదపుడట బుష్టి తేసి నిగనిగ మెఱుఱు
జేయును. శరీరమును స్ఫూర్తికల్పి విశ్వస్థిధి చే నుభవద్ర
నిచ్చును. నడకను నొప్పి, వాయువు, కడుము, క్యాసము, దగ్గు,
కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, కులబద్ధత, జ్వరములు, మూలవ్యాధి,
మేహరోగము, మూత్రరోగము, స్వప్నమందలి ప్రారము,
శ్రీలవదము, కాలము తప్పి ఋతువగుట వీటిని సమూల
నాశముజేసి రక్తవృద్ధియు శుద్ధియు జేసి చర్మవ్యసంబంధవ్యాధు
లను నశింపజేయును
వెల బుడ్డి 1కి రూ 1-0-0, 3కి రూ 2-10-0. కె. ఐ. కేలు
దీ గుల్బర్గా జోబ్ కె. బొంబాయి కె.

సత్యాగ్రహ స్వదేశ వట్టుచీరలు

వివాహసమయములందు బహుముతిగా నిచ్చు
టకును, ప్రతిదినపు ఉపయోగమునకు తగినట్లు
చేయబడినవి. ఇంగ్లీషు, చీనా, మంజీల్ మరీ ఇతర
విదేశపు వట్టును వాడుట లేదు. హిందూదేశము
నందు తయారైనట్టి మేలైన వట్టుమాత్రమే ఉప
యోగింపబడుచున్నది. విదేశపు రంగులను కూడ
వాడుట లేదు. ధరలు మొదలగునవి తెలియగోరు
వారు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసికోసవలెను
స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,
555, హుడిసన్ పేట్ రోడ్డు, లిమిటెడ్,
(962) కంజీవరం.

జాతక మార్తాండుము

గోపాలపురం కాపురములు (బహుశ్రీ) ఆర్కెల్ల వేంకట
కాశ్రిగారిచే రచియింపబడి క్రియమునకు సిద్ధముగానున్నది.
కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే కలవు. ఈ పుస్తకము శ్రీవత్సో బుట్టి
రెండు నాడులు పరిశీలించియెడల తమ జననచక్రములను బట్టి
భూరిభవ్యవ్యక్తమైన ఫలములను జ్యోతిషశాస్త్ర సహాయ
ము తేరడమే లభించుటకు తాము తెలిసికొనుటయేగాక జ్యోతిష
శాస్త్రములోని మగ్గములను అభి నూక్ష్యముగ శ్రీహింజ
గజునగునట్లు కావంతయు సందేహములేదు. ఇందు నుమాను
మాటయేదై జాతకములు చక్రములలో సహ ఉదాహరణము
గా విశదీకరించి పొందుపరచబడినవి వెల రు. 2-8-0 లు
చిలకచర్మి లక్ష్మీకరసింహంగారి సవరణ, గాటకము
లాన, పానుగంటివారి నాటకములను మా వద్ద దొరకును.
వర్తకులకు సరసిమైన ధరల కీడుబడును. (1669)
గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

మేలైన వర్తలు 169

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Items include various types of seeds and plants.

వర్తలకు వ్రాయవలయు గొంతు కొరత వ్రాయవలెను.
12 వర్తలు ఒకేసారి తెప్పించువారికి 1 వర్త ఇవాలి.
(580) బసానియ ప్రేడింగు కంపెనీ, సాపుకారు పేట, మదరాసు.

National Psycho Physical Culture University College.
WANTED - STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars
to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO,
255, Thambu Chetty St, (Upstair) Madras.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విద్యాలయము

విజయవాడ భావనాచార్యులుగారు

I

ఆంధ్రప్రదేశ్ మహారాష్ట్ర మొదట ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని మొదటి మహారాష్ట్ర గా గుర్తించబడినది...

"హామి" మనకు సంప్రదించిన మొదటి భావనాచార్యులుగా ప్రముఖులుగా ఉన్నారు...

మనకు ప్రత్యేకంగా కోట్ల కొలది ప్రభుత్వ మహామండలి భారతీయ విద్యాలయము...

పురుషవిద్యాలయము ప్రభుత్వ గూడ నుండి గానీ మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వము నుండి...

ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు కరపూ విద్యాలయము వారియొక్క భవిష్యత్తును గురించి...

ప్రభుత్వమువారు సహజముగా ఈ విద్యాలయమును విజయవాడలో ఉంచును...

ఈ విద్యాలయము గురించి మనకు తెలియజేసినది మనకు తెలియజేసినది...

"హిందూ" మనకు స్వరాజ్యమును తెలుపుచున్నది...

ఈ విద్యాలయమునకు కోట్ల ప్రభుత్వ మహామండలి ప్రభుత్వమువారు ప్రాధాన్యమును...

నా. ఇ. మొగ్గ గారు పంజాబు రాష్ట్రాధికారము వహించినపుడు...

మారకము: ఒక రూపాయి కంటే ఎక్కువ 10 పైసలుగా నిపుడు...

కొత్తము: 12-వ తేదీనకు విక్రయము 18,77,92,700...

ప్రభుత్వమువారు ఆగస్టు 15: పెన్సియన్లను మన ప్రభుత్వము 18 వ తేదీన...

పెద్దాపురం డి. ము. కోర్టులో

స్వామిరాజు నె 38/19 రు. వాది: పోలీస్ ఆఫీసులో సాక్షులుగా ఉన్నారు...

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇందు శకునము, దాది, పోలీసులు, బాలికలు, చికిత్సలు నిరంతరము...

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

ఉత్తర భాగము, శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస వారికి...

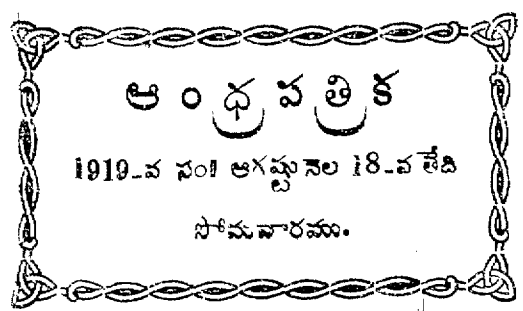
ఫౌంటెన్ పేనాలు వచ్చినవి.

క్రాంతి భాగము కింద ఉన్నవి, బ్లాక్ బర్డు రు. 8-4-0.

1699 వా కెట్ గడియారము

మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నెలలో ప్రజల కంటికి...

Vitafer advertisement with image of a bottle and text: 'Invaluable in all Cases of Exhaustion, whether of Physical or Mental Origin. Vitafer A TONIC FOOD.'

న్యాయశాస్త్రబోధన కళాశాల

ఈ కళాశాలయొక్క 1918-19 సంవత్సరపు నివేదిక జూదిన, విషజ్వరవ్యాపకమువలన గలిగిన నష్టము ప్రాముఖ్యముగ గన్పట్టక మానదు. ముగ్గురు విద్యార్థులీ వ్యాధివలన చనిపోయిరి. సెప్టెంబరు అక్టోబరు నవంబరు మాసములలో విద్యార్థులసేతులు వ్యాధిబాధితులయి కళాశాలకు రా మానినైచిరి. ఈటుంబములలో గలిగిననష్టము వలన, విద్యార్థులు కొందరు చదువు మానినైచిరి. కొందరు విద్యార్థుల కీ వ్యాధి రెండుమారులు పొడనూపెనట. బి. ఎల్. క్లాసులో 264 మంది విద్యార్థులలో 33కి గురు సెప్టెంబరు కరిక్టుకు వెడలలేదు. ఏ కళాశాలయందు విదిన నిట్టివార్తలే వినిపింపవునన్నది. విద్యార్థుల ఆరోగ్యము సంతోషించుటకు తగిన చర్యఁ దీసికొనవలసి యున్నది. కలకత్తా యూనివర్సిటీ పిచారణసంఘము వాన సూచించినటుల, విశ్వవిద్యాలయాధికారులే యీ భారమును వహించుట భావ్యము. ఈవత్సరము, విషజ్వరము తిరిగి వ్యాపించుచు, విద్యార్థుల ననేక నష్టముల పాలేయుచున్నది. విద్యార్థి కారులు ప్రత్యేక నివారణమార్గముల నవలంబించుచున్నటుల గానింపవలదు. నివేదిక వత్సరమున, యం. యల్. క్లాసుల నేర్పరచుట కేర్పాటులు గావించబడెను. 43 మంది విద్యార్థులుచేరిరి. కాని విద్యార్థులకు బోధన గావించుటకు తిన్నగ వీలు పడలేదని, కళాశాలాధ్యక్షులు తెలుపుచున్నారు. యం. ఎల్. డిగ్రీ కవసరముగ పథానము నేర్పరచి మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమున జేర్పవలయునని యోచించబడెనుగాని, ఆ సూచన తుదకు త్రొసివేయబడెను. ఈ వత్సరము జూలై నెలలో ప్రభుత్వపు వాణిజ్య ప్రతిష్ఠాపన మీ కళాశాలయందు నెలకొల్పబడెను. ఇందు బోధనము ప్రాతఃకాలమునను, సాయంసమయమునను గఱపబడుటచే, మామూలు కనుల కిబ్బంది గలుగలేదు.

1919-వ సంవత్సరము మార్చి 31-వ తేది నాటికి 668 మంది విద్యార్థులు విద్య నభ్యసించుచుండిరి. గత వత్సరమునం దీ సంఖ్య 666 గ నుండెను. విద్యార్థులలో 2 రు ఆంగ్లోహైందవులు, 22 మంది దేశీయులై నవులు, 13 గురు మహమ్మదీయులు, 516 మంది బ్రాహ్మణులు, 115 మంది బ్రాహ్మణేతరు లుండిరి. విద్యార్థుల సంరక్షకుల వృత్తి జూచిన 343 గురు ఉద్యోగులు, 290 మంది భూస్వాములు, 35 మంది వర్తకులును గలరు. విద్యార్థుల సంఖ్యలను మండలములబట్టి జూచిన, తంజావూరు ప్రథమస్థానము, మలబారు రెండవస్థానము, తిరుచనాపలి మూడవ స్థాన మాక్రమించుచున్నది. ఆంధ్ర దేశములో విశాఖవిట్టణము ప్రథమస్థానము, గోదావరి రెండవస్థానము, కృష్ణా మూడవస్థాన మాక్రమించుచున్నది. ఎఫ్. ఎల్. బి. యల్ క్లాసులలో విద్యార్థుల సంఖ్య పక్షేషముగ నుండుటచే, ఒక్కొక్క క్లాసును రెండుభాగములక్రింద విభజింపవలసివచ్చెను. 1918-వ సంవత్సరము ఏప్రిలు నెలలో జరిగిన బి. ఎల్. కరిక్టుయందు జను

మొందిన వారీసంఖ్య పెద్దదిగ నున్నను వెనుకటి వత్సరము కన్న తగ్గిపోయెను. ఎఫ్. యల్. పరీక్షా విజయములు మాత్ర మభివృద్ధి జూపెను. స్త్రీశకు పిపు కరిక్టుగూడ విజయములైనవారి సంఖ్యయం దభివృద్ధి కన్పట్టుచున్నది. కళాశాల గ్రంథాలయము నువయోగకరముగ జేయుటకు ప్రయత్నములు నలుపబడెను. విద్యార్థులే గాక, హోటోల్స్ న్యాయవాదులు సహితము దీని నువయోగించుటకు కళాశాలాధ్యక్షులు ప్రయత్నముల నల్పబక్షాఘాతము. 1919-వ సంవత్సరము మార్చి 31వ తేది నాటికి గ్రంథాలయమున 7270 గ్రంథము లుండెను.

గ్రంథాలయమునందు, విద్యార్థుల యువయోగము కొంత, హిందూదేశమునందును ఆంగ్ల దేశమునందును, అమెరికాదేశమునందును ప్రచురింపబడెడి లా ప్రతికలు తెప్పించబడుచున్నవి. విద్యార్థు లీ గ్రంథాలయము నువయోగకరదికొనుచుండుట సంతృప్తికరము. లాకాలేజీయందలి విద్యార్థులకు పరిశోధన గృహము లేకుండుట ముఖ్యలోపముగ నున్నది. విశ్వోయా హస్తలులో, న్యాయకళాశాలా విద్యార్థులు చేర్చికొనబడెను. జాబ్బిటవునులో క్రొత్తగ నెలకొల్పబడిన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థుల సంఘమునందు, 57 మంది విద్యార్థులు చేర్చికొనబడిరి. భోజనపు సదుపాయము లనుకూలముగ నున్నటుల తెలియచున్నది. తృతీయ కళాశాలా సంవత్సరోత్సవము జయప్రదముగ జరుపబడెను. కళాశాలాధ్యక్షులగు ఆర్థరు డేవిసుగారు మిగుల శ్రద్ధ తీసికొని, విద్యార్థుల యభివృద్ధికై పాటుపడుచున్నారనుట విదితము. లాకాలేజీలో విద్యనభ్యసించెడి విద్యార్థులు, యూనివర్సిటీ పట్టపరీక్షలో లేరనవారు. వీరు తమ బాధ్యతలను గుర్తెఱుగుదురు. అందుచే వీరిని నితర విద్యార్థులవలె జూచుట, లాభకరము గాజాలదు. లాకాలేజీ విద్యార్థులు జీవితరంగమున పాల్గొనుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. వారివిద్యార్థి దశయందే, వారు మున్ముందు ప్రజా హితజీవితమున పాల్గొనుటకు తగిన యవకాశముల గల్పించుట యవసరము. ఆర్థరు డేవిసుగారట్టి యవకాశములను కొంతవర కయినను గల్పించుట, సంతోషప్రదము.

నివేదికవత్సరమున టి. వి. ఐర్ గారు మార్చి హిందూను గూర్చి కొన్ని యువన్యాసముల నిచ్చిరి. జనవరినెల 20, 21 తేదీలందు, టి. రంగాచార్యుగారు, మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల గూర్చి యువన్యాసములను రెండింటి నొసగిరి. రెండవదినమున, గా|| సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు న భాష్యక్ష తవహించి, గంభీరోపన్యాసము నొసగిరి. జూలై, ఆగష్టునెలలలో, ప్రొఫెసరు రామ్మోయూరుగారి “జాతీయత, అంతర్జాతీయత” అను యువన్యాసమును, బిసెంటుగారిచే “రాజ్యాంగము” గూర్చి బసగబడిన న్యాయండియూ ప్రతికలో ప్రచురింపబడిన ఉపన్యాసమును, సర్ రవీంద్రనాథటాకూరుగారి “జాతీయత” అను గ్రంథమును, కళాశాలాధ్యక్షులు విద్యార్థులకు చదివి వినిపించిరి. ప్రతిమూరును, అరగంటసేపు విద్యార్థులు స్వేచ్ఛగ వాదప్రతివాదముల సలిపిరి. బెల్లియను సైన్యమునకు సంబంధించిన కాట్రెను ఆరంటుగారు, “బెల్లియము, అంతర్జాతీయన్యాయవిధానము” అను విషయము గూర్చి విద్యార్థుల కుపన్యసించిరి. జనవరినెల 19-వ తేదిని, డాక్టరు సప్తూ, సర్ ఫియోలాల్ నెటల్ వాడుగార్లు, కళాశాలను సందర్శించి, విద్యార్థులకు హితము గఱపిరి. ఫిబ్రవరి నెల 14-వ తేదిన, రవీంద్రనాథ ఠాకూరుగారు, కళాశాల కాన్వేషించుబడిరి. విద్యార్థుల కిట్టి యవ

కాశముల గలిగించుటలో, ఆర్థరు డేవిసుగారు ఆంగ్ల దేశ విద్యాలయ ప్రాంతదాయముల ననుసరించుచున్నారనుట, తేటతెల్లము.

జస్టిసు ప్రతిక కళాశాలా నివేదికను విమర్శించుచు, విద్యార్థులను రాజకీయ వ్యవహారములలో దింపి, కళాశాలాధ్యక్షులు వారికి చెరువు చేయుచున్నారనియు, పెంట్లెండుప్రభువు గారిట్టి విషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొనకున్నను, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారయినను కళాశాలాధ్యక్షులచర్యలను నిరోధింపవలయు ననియు, హితము గఱపుచున్నది. విల్లింగ్డను ప్రభువుగారిట్టి హితము ననుసరింపకుండు రని నమ్మిదము. ఉన్నత విద్యలో గడతేరి, వృత్తివిద్యల నేర్చెడివారి కయినను, రాజకీయ విషయములను కళాశాలలో చర్చించుట కవకాశ మొసగనిచో, విద్యార్థుల సక్రమాభివృద్ధి కుంటువడును. వాదవృత్తి విశాలముగ నుండజాలదు. ప్రజాహితజీవనమున వారు మున్ముందు పాల్గొనుట కర్హులుగారు. ఆర్థరు డేవిసుగారు ప్రారంభించిన క్రొత్తపద్ధతులు తిన్నగ కొనసాగి, విద్యార్థులను జీవితరంగమున పాల్గొనుటకు సంసిద్ధపరచుగాక యని గోరెదము.

నలందా విశ్వవిద్యాలయము.

ఆధునిక విశ్వవిద్యాలయ మేతీరున నుండవలయునో, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ విచారణ సంఘమువారు, నిర్ణయించిరి. ప్రాచీనవిశ్వవిద్యాలయములు భారతవర్షమునందేతీరున నుండెనో, శ్రీనిపాలువాస్తానీ, కరాచీలో ప్రచురింపబడెడిన్యాయైముక్తత్రికికు చక్కనివ్యాసమును వ్రాసిరి. నలంద విశ్వవిద్యాలయము శాస్త్రాధిత్వనిచే ప్రతిష్ఠింపబడెను. అది ప్రతిష్ఠింపబడిన 700 సంవత్సరములకు పిమ్మటహళాతుస్యాంగు అరుచీహళండితుడు దానిని దర్శించి, వర్ణించెను. యోగసూత్రహస్త్యములను కనుగొనుటకు, హళాతుస్యాంగు యీ దేశమునకు వచ్చియుండెను. నలంద విశ్వవిద్యాలయము 100 గ్రామములనుండి వచ్చెడి ఆదాయముమూలమున పోషించబడుచుండెనట. ఇక్కడ సాహిత్యవిద్యయే గాక, వ్యవసాయ పారిశ్రామిక విద్యలుగూడ నేర్పబడుచుండెను. ఆర్థికవిద్యకును, విజ్ఞానప్రదానమునకును, ఇది నిలయముగ నుండెను. విద్య 100 వేదికలనుండి నేర్పబడుచుండెను. విద్యార్థులు పదివేలకుపైగ నుండిరట. కరిశోధనాశాలలు చుక్కల నంటుచుండెనని, చైనీసు కుండితులు వర్ణించిరి. బౌద్ధగ్రంథములు కడు శ్రద్ధతో నిఘానపబడుచుండెను. అయినను, నలంద విశ్వవిద్యాలయము ప్రత్యేక శాఖా విద్యాలయముగాదు. వేదములు, శాస్త్రములు గూడ కఠింపబడుచుండెను. విదేశీయులు గూడ నీ విశ్వవిద్యాలయమునం దుపాధ్యాయులుగ నుండిరట. హళాతుస్యాంగునకు నలంద విశ్వవిద్యాలయమున గౌరవ పురస్కరముగ సన్మాగిత మొసగబడెను. విదేశీయులయొక, ప్రాచీనభారతీయులు చూపిన గౌరవమున కిది నిదర్శనము. కళలకు, నీతిశాస్త్రమునకు కళాశాలయందు ప్రధానస్థాన మొసగబడెను. “నలంద విశ్వవిద్యాలయ జీవితమునం దీ విషయములు గోచరించును. ఆర్యావర్తపు ఉపాధ్యాయుల సుట్టి మహదాశయములు ప్రేరేపించుచుండెను. అట్టి యుపాధ్యాయులును, అట్టి బోధనయు అంతరించెనా? శ్రీకృష్ణ, బుద్ధ, శంకరాది మహామహుల ఉపదేశములు యాపుమానెనా? లేక భారతజాతీయహృదయమునందవియింకను నిదురించుచు, హిందూదేశము పుణ్యభూమి యను నామమును సార్థకము చేయు

చున్నవా? ఈ విషయమై సంకలనం దున్న ప్రస్తుతావధానం నడుగవలదు. వారి బోధనము విద్యార్థులను మూఢులజేయుచున్నది. వీధులలో పాటలు పాడే వారి నడుగుదు. మీకు తెలిసిన క్రతువులను వచ్చునని వాస్తావీగారు చెబుచున్నారు. భారత జాతీయ సాంకేయములపై విద్య ఆధారపరుపబడక పోవుటచేతనే, భారతీయులలో నది తెలిసిన వికాసము గలిగింపజాలకున్నది. ఇప్పటికియినను ఆధునిక ప్రాచీన విద్యావద్ధతుల రెండింటిని సమన్వయము జేయవలయునను ప్రయత్నములు జరుగుట లేదు. విద్యావద్ధతులలో, తీవ్రమగు మార్పులు గలగనంతవరకు సత్వరాభివృద్ధి కవకాశ ముండజాలదు.

రూపాయి మారకము

రూపాయి మారకపు విలువ యిటీవలనే 1 పిల్లింగు 4 పెన్నీలనుండి, 1 పిల్లింగు 8 పెన్నీల వరకు హెచ్చించబడెను. ఈ మార్పు చేతను దంతలను భీతి గలిగించెను. ప్రస్తుతము కరెన్సీ కమిటీ యొక్క గూడీ కరెన్సీ విషయముల గూర్చి లండనులో విచారించుచున్నది. ఈ కమిటీవారు, బంగారు మారక పరిమాణమును కొనసాగింపవలయునా లేదా యను ముఖ్యసమస్యను విచారించుకున్నను, యీ కమిటీవారి సూచనలు వెలువడువరకయినను మారకపురేటు నిలిచియుండునని యూహించితిమి. కాని మారకపు విలువ 1 పిల్లింగు 10 పెన్నీలవరకు హెచ్చించబడెనని, ప్రకటించబడుట, మరింత విస్తయము గలిగించినది ఇంకను ఎంతవరకీరేటు మారుచుండునో తెలియదు. మారకపు విలువ ఇంకను హెచ్చునని, లండనులోని కృత్రిక లూహించుచున్నవి. ఇందువలన, ఆంగ్లదేశపు వర్తకులును, అందుముఖ్యముగ లాంకుషైరు వర్తకులును విశేష లాభము పొందవచ్చునని రూబరు తెలుపుచున్నాడు. ఏరేగాక, హిందూదేశమున వనిజేసెడి ఆంగ్లోద్యోగీయులు గూడ లాభము పొందెదరు. 12 ఆగష్టు తేదీనుండియు, సెలవుపై నాంగ్లదేశమునకు వెడలెడి కభుల్ద్యోగులకు అల్లవెన్నులు 1 పిల్లింగు 10 పెన్నీలవలెను, చెల్లించబడునని, ప్రచురింపబడెను. మారకపురేటు నిలకడనుండక ఎప్పటికప్పుడు హెచ్చుచుండుటచే, హిందూదేశపు ఎగుమతి దిగుమతి వ్యాపారముల కెట్టివృద్ధి వాటిల్లునో నిదివరకు తెలిపియుంటిమి. బంగారు మారకపు కరిమాము ననితే దీనివైచి, బంగారు పరిమాణమును నెలకొల్పవలయునని, ప్రాధనరు కారే మొదలగు భారతీయు లుద్దోషించుచున్నారు. ఈసమస్యను కష్టపరిచి కరెన్సీకమిటీవారి సూచనలు దేశమునకు లాభము గలిగింప జాలవు. హిందూదేశమునకు ఆర్థికవాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము లుండుట ముఖ్యవసరమని నానాటికి వెల్లడియగుచున్నది.

పత్రికాశాసనము: మాంటాగూగారు.

పత్రికాశాసనము, దాదాపు జాతీయవాద పత్రికలన్నిటిపై ప్రయోగించబడెను. పత్రికాశాసనపు దాడికి పాలుగాని, పత్రిక లరుదుగ నున్న వనుట నిశ్చయము. అట్టితే, మాంటాగూగారు జాతీయవాద పత్రిక లన్నిటిపై నీశాసనము ప్రయోగించబడలేదని కామస్సనభలో తెలుపుటచే, ఆంగ్లదేశమున కొంత ఖనరీతాభిప్రాయము వ్యాపింపవచ్చును. ఆంగ్లదేశమునకు వెడలివరాయ బారులు, పత్రికాశాసనము ప్రజాభిప్రాయములు స్వేచ్ఛగ వెడలకుండ నెటుల నిరోధించుచున్న

దియు, స్పష్టపరుపవలసియున్నది. పత్రికా శాసనము రద్దు గానిది, వార్తాపత్రికలు ప్రజల మనోభావములను పాలకులకును, పాలకుల యభిప్రాయములను ప్రజలకును సవ్యముగ నెరుకవరప జాలవు. అంతవరకు ప్రజాహితీజీవనము నామమాత్రావశిష్టమై సక్రమాభివృద్ధి కంతరాయములు గలుగుచుండును. ప్రజాభిప్రాయము స్వేచ్ఛగ వెలువడుటకు వీలులేకుండుటచే, రహస్యపద్ధతుల వ్యాపకమున కవకాశ మెక్కుడుగ గలుగుచుండును. సంస్కరణములు ప్రవేశ పెట్టబడిన పిమ్మట గూడ, పత్రికాశాసన మమలులో నుండుచో, పరిపాలనమందు ప్రజల పలుకుబడి పెంపొందజాలదు. ఈ కారణముచేతనే కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు, జన్మ స్వాతంత్ర్య సంరక్షణము, రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో బొందుపరుపబడ వలె నని, నిరూపించి యుండిరి.

విశాఖపట్టణపు హార్బరు

ట్రెస్టా ఎస్ ఇండియా పత్రికకు, కలకత్తా లిఖేరి యిటుల వ్రాయుచున్నాడు: "విశాఖపట్టణపు హార్బరును నిర్మించుటకు చాల కాలమునుండి ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. సంగ్రామము మూలమున, ఇది నిలిపివేయబడినను దీని సాఫల్యము చూపుమేరలో నున్నది. బెంగాలు నాగపూరు రైల్వేవా రీ వనిని ప్రారంభించెదరు. దక్షిణాఫ్రికాయందలి డర్బను నగరపు హార్బరు మాదిరిని, విశాఖ పట్టణపు హార్బరు నిర్మించబడును. హార్బరు కు ప్రవేశము, "డాల్ఫిన్సు నోసు" క్రక్కను ప్రవహించెడి సముద్ర శాఖవద్దనుండును. హార్బరుకు, సముద్రపు కాలువ యొక్కటి ముఖ్యాధారముగ నుండును. హార్బరును పెంచుకట్టుటకు తగినవీలు ఇపుడే కలిగింపబడును. విశాఖపట్టణపు పట్టణమువెనుక, యిండుకు చాలినంతస్థలము గలదు. బోర్టువారు తమకు కావలసినస్థలమును సంపాదించురు. ప్రారంభమున, మూడు పెద్దనౌక లొకమారు హార్బరులో పట్టుటకు తగిన వీలుగావించబడును. ఇందుకు 60 లక్షలరూప్యముల వ్యయము మదింపువేయబడినది. వరులు ప్రారంభమయిన 5 సంవత్సరములలో, హార్బరు నిర్మాణము పూర్తియగును."

జిన్నాగారు

మహాత్ముడు అలీజిన్నా గారు జాయింటు కమిటీవారి యెటుట వాక్య మిచ్చుచు, ప్రజాశయములు సఫలకరుపబడెనది దేశములో కలవరము గలుగునని, దెలిపిరి. మహాత్ముడితో సంఘ నాయకుని హితవాక్యములను మనసునం దిడికొని, ప్రజాశయములను సంతృప్తిపరచెడి సంస్కరణములనే పార్లమెంటు సభవారి దేశమునకు ప్రసాదించుట భావ్యము.

ప్రస్తుతస్థితి: తిలకు మహాశయుడు

దేశములో క్రబలిన ప్రస్తుతస్థితిని వర్ణించుచు, బాలగంగాధర తిలకుగారు సోమలిస్తు రివ్యూ పత్రికలో, భావగర్భితముగ వ్యాసమును వ్రాసిరి. దానిని రేవటి దినము ప్రచురించెదము.

ఇండియా సైనికోద్యోగుల జీతములు.

లండను, ఆగష్టు 16:-పార్లమెంటు ప్రజలసభయందొక క్రక్షకు సమాధానము చెప్పుచు మాంటేగు గార్టిసిరి. ఇండియా సైన్యమందలి బ్రిటిషు ఉద్యోగీయుల జీతములను హెచ్చింపవలయునను ఆంశము విచారించబడుచున్నది. ఇండియా సైనిక కాభోద్యోగుల జీతములను ఉపకారవేతనములను హెచ్చింపవలయునను ఆంశముగూడ విచారించబడును.

ఇంపీరియలు పోలీసు శాఖ
1919 జనవరి 1 తేదీనుండి యాభోద్యోగుల జీతముల నీ క్రింది విధముగ వృద్ధి జేయుటకు భారతరాజ్యాంగ మంత్రి ఆనుమతించెను. ఈక్రింద క్రిందివిధి జీతముల నీయర జూనియరు అని ద్వితీయముగ నుండును.

సేవ జీతము వత్సరము		జూనియరు జీతము నీయర జీతము	
		మాసమునకు	మాసమునకు
మొదటి వత్సరము	రెండవ వత్సరము	రూ	రూ
మొదటి	"	850	"
రెండవ	"	400	"
మూడవ	"	400	"
నాల్గవ	"	450	600
అయిదవ	"	450	600
ఆరవ	"	500	650
ఏడవ	"	500	650
ఎనిమిదవ	"	550	700
తొమ్మిదవ	"	600	750
పదియవ వత్సరము		650	800
పదునొకవదవ	"	700	850
పదిరెండవ	"	750	900
పదుమూడవ	"	800	950
పదునాల్గవ	"	850	1000
పదునైదవ	"	900	1050
పదునారవ	"	...	1100
పదునెడవ	"	...	1150
పదునెనిమిదవ	"	...	1200
పదొమ్మిదవ వత్సరము		...	1250
ఇరువదియవ	"	...	1250
ఇరువదియొకవవ	"	...	1300
ఇరువదిరెండవ	"	...	1300
ఇరువదిమూడవ	"	...	1350
ఇరువదినాల్గవ	"	...	1350
ఇరువదియైదవ	"	...	1400

2. పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు ఉద్యోగి జూనియరు స్కేలులో 600 రూపాయలనుండి జీతము గలిగి నుండరాదు. మొదటికరగతిజిల్లా యాజమాన్యమున క హింపనొల్లని యుద్యోగికి నీయర స్కేలు ప్రకారము 1200 రూపాయల జీతమును మించి యాయరాదు.

ప్రత్యేక న్యాయాధికారి విచారణలు.
హోషియార్పూరు కేసు:- ఈ కేసు 16-వ తేదీని ప్రార్థియయ్యెను. ముద్దాయిగూడ, సరిగా 6 మాసముల కఠిన కేక్ష నిధింపబడెను.

బారాబాది రెయిలు కేసు:- బారాబాది రెయిలు స్టేషను సమీపమున బండిపట్టాలు తప్పించబడిన కేసు విచారణ నేడు ప్రార్థియయ్యెను. 25-వ తేదీ సోమవారమునాడు తీర్పు చెప్పబడును. ముద్దాయిలస్థితిగతులను కేసుసంగతినందర్భములను జూచునెడల వారు తొలక పకలకు దిగువారు కారనియు, వారి నేరముల స్థాపించుట కీయబడిన సాక్ష్య మెంతమాత్రము బాగు లేదనియు చిన్నింగు గారు చెప్పిరి.

లేవాడు కేసు:- లేవాడువద్ద తెలిగ్రాపు తీగలను తెంపి జేసినట్లు కొంతమంది ముద్దాయిలమీద తెచ్చిన కేసు మరల 16-వ తేదీని గూడ విచారించబడెను. కేవాడిఫాయి అనువాని సాక్ష్యము తీసికొనబడెను. ముద్దాయి యిట్లు చెప్పెను: కేసు పార్కాడీసభకు బోయియుంటిని. ఆచట 12,6,5 ముద్దాయిలు నాయకులుగ నుండుటను నేను జూచితిని. తీగలను తెంపి, రెయిల్వేను పడద్రోసి సర్కారువారిని హింసించునెడల వారు గాంధీమహాశయుని విడిచెదరని ముద్దాయిలు చెప్పిరి. నాటి రెయిలుబండిలో గాంధీగారు భ్రయాణము చేయుదురు గాన రెయిల్వేను పడద్రోయుట మంచిదికాదని వారుతీగలను తెంచుటకు నిశ్చయించిరి. ధరశాసన, గిరాకీయాలను అందులకు సమ్యుతింపలేదు. పిమ్మట ముద్దాయిలు వానియను కోడ్డుమా గ్రూపున గోరట్టేకిపోయి ఆచటితీగలను సరికిరి. నే నాచక్క దునింటిని, ఆచట వనేకమంది ముద్దాయిలు దిరిని సాక్షి వారిపేర్లను చెప్పెను. తీగలను తెండినట్లుట వాస్తవమై డ్లకును పొలములకును ముద్దాయిలు పోయిరి. పటేలుగారు సాక్షిని చాలనేపు క్రానుపరీక్ష చేసిరి. పిమ్మట మోతీరాణు చునీలూ విచారించబడెను. నాటికంకటితో కేసు నిలువబడెను.

విదేశతంత్రీవార్తలు

(రైటును ఏ జెస్సీ)

ఇంగ్లాండు

పార్లమెంటు సమావేశము

అంతర్జాతీయకార్యకనభ

ఇండియా దేశము

లండను, ఆగస్టు 18:— నానాజీవసంఘ స్వలియం దలి 427 వ నిబంధనను విశేషాభిప్రాయములతో లాభిజేతల వారసు జరగానున్నగు స్వతంత్రజేతలవారసు ఇండియా మున్నగు పరాధీనజేతలవారసు ఎంతవరకు కనుసరింపలేనను విషయమును అంతర్జాతీయ కార్యకర్తలను సభ వారు పరిష్కరించెదరు. దినమునకు 8 గంటలు, వారమునకు 48 గంటలు పనిచేయు విషయమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు ఆట్లొకరకములో సమావేశము జరుగును. ఇతర జేతలవారి కెట్లనుకూలమగునో తెలుపలేనని సభవారు కోరిరి. ఇండియా జేతలు పరాధీనజేతలవారి చేరినదైనను నానాజీవసంఘమునందు సంపూర్ణసభ్యత్వము బడసినవానిలో నొక్కటిగానున్నది. కార్యకసంఘమునగుడ ఇండియా జేతలమును ముఖ్యసభ్యులకును. కావున ఇండియా జేతలను సక్రమకార్యకర్తలను అనుమో ఆసక్తుల ప్రతినిధులు కార్యకర్తలను సభ కావ్యసంఘమునకును. తేదీనో ఇండియా దొరతనమువారే కొందరిని నియమించెదరు. జపాన దేశమునండి గూడ నిజే ప్రకాశప్రతినిధులు ప్రభుత్వముయందులో శంక బడుదురని పార్లమెంటుసభలో బాహ్యుగము నుడివెరి.

ఆఫ్ఘనిస్తాన్ దేశము

లండను, ఆగస్టు 14:— ఆఫ్ఘనిస్తాన్ దేశమును గురించి సిద్ధాంతప్రభుత్వ ప్రభుత్వల సభలో ప్రశ్నింపగా సింహా ప్రభుత్వ ఇట్లు సమాధానము చెప్పెను:—

అక్కడ జరిగిన యధవివరములు యధవిరామమును గురించిన సంకతులను ఆఫ్ఘనిస్తాన్ లకు భరతప్రభుత్వమునకు జరిగిన రాజువారములను గురించియు సాధ్యమయినంత త్వరలో ప్రకటించెదరు.

ఏర్పాటులు బాగులేనని ఉద్యోగులు చెప్పుచున్న సంకతులనుగురించి ప్రాంతాల్లో ప్రభుత్వ తెలిపెను. వీరిలభయము సాధ్యమగు వెంటనే వానిని గురించి వివరములు ప్రకటించెదరుగాక.

ఇట్లు చేయుచున్న ప్రాంత ప్రభుత్వ తెలిపెను.

జేతముల వృద్ధి.

మాంటేగుగారి ప్రత్యుత్తరము.

లండను, ఆగస్టు 18:— కామన్సు సభలో కమ్యూనిస్టుల గూడ జేసిన ప్రశ్నకు మాంటేగుగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి: అట్టి కామన్సు యుద్ధాంగుల జేతల వృద్ధి విషయమై ఇండియా గవర్నమెంటువారు ప్రాంత యేర్పాటులను పరిశీలించుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. అట్టి కామన్సులవారి విషయమై ఇంకను యోచించుచున్నాడు. ఇతరకామన్సులవారి విషయమై నాకు చేరినట్టిగాని చేరగల యేర్పాటులనుగురించిగాని సాధ్యమైనంత త్వరలో నేను కట్టుదిట్టములకు చేయుచును.

జాతీయవాద పత్రికలు.

జాతీయవాదపత్రికలను గురించి నీలు, సర్. డి. మక్లెన్, మేజరు వెడ్డెల్లగార్లు ప్రశ్నింప మాంటేగుగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—

జాతీయవాదులు సంపాదకుల గాని యజమానుల గాని యుండిన పత్రికలన్నిటి విషయమై భారతప్రభుత్వ ప్రాధీనము చేసికొనటో హెచ్చించటో భరతమున కోరుటో, లేక మరియే ఇతర చర్యను జరుపుటో చేసియుండలేదు. వృత్తికా కాననమునకు కొన్ని పత్రికలు వ్యతిరేకముగ నుండుట వలన వానిమీద అధికారము చర్య జరుపలేననెచ్చెను.

హెచ్చులాభముల చట్టము.

లండను, ఆగస్టు 15:— నేను పార్లమెంటు ప్రజల సభలో హెచ్చులాభముల చట్టము మాడవ మా రంగీకరింపబడెను. అట్లు తల్లు నిర్వహింపబడుచున్నదియు పరిశీలించుటకు లేకబోధకవారికి నూతనముగ సభికార మియ్యబడెను. అట్లు లన్నిటిని గూర్చి కేరళముం దొక చట్టము ప్రవేశపెట్టబడునని సర్ ఆక్టండుగడ్డెనుగారు చెప్పిరి. హెచ్చులాభములను గూర్చి వీరి పరిశోధనచేయ నియమింపబడిన సంఘము ఇదివరకు కొంతకాల ముపనిచేయుటకు. కాని మరల విచారణ వారంభించుటకు వారు నిశ్చయించిరి.

లాభములకు వర్తించు బిల్లు.

పార్లమెంటులో చర్య.

లండను, ఆగస్టు 14:— లాభముల విషయమై కట్టుదిట్టములను యేర్పాటుచేయుటకు నియమించిన బిల్లుకు కమిటీ వారు యోచించుచున్నారు. దీని విషయమై పార్లమెంటులో చర్య జరుగుచున్నది. బిల్లు విషయమై యెన్నియో సవరణలను పరిశీలించిరి. వానిలో చాలవరకు నిరాకరింపబడెను. చర్య చాల తీవ్రముగనే జరిగెను. రెండు సవరణలకు గవర్నమెంటువారు రంగీకరించిరి. వర్తక సంఘమువారు పరిశీలనచేసి వస్తువులకు భరతు నిర్ణయించెదరు. దీనికి మించి వానిని విక్రయింపబడుటకు ఒక సవరణ దీనికి సంబంధించియున్నది. సరైక్కిడినండి కచ్చెనో భరతు తల్లున్నవో కొద్దువ స్వామి స్థానముల కధికారము కల్పించిరి. ఇవి రెండవ సవరణము.

నేటియందము 7-80 నిమిషములకు లాభములకు వర్తించు బిల్లు విషయమును పార్లమెంటువారు రికను చేర్చించుచున్నారు. వ్యాపార పరిశోధనలకు మునిసిపలు భవమును వెచ్చింప కూడదను సవరణకు అంగీకరించిరి. చర్య చాలా తీవ్రముగ జరిగెను. సభ్యులు బిల్లుమొక్క యుద్దేశములతో సామాన్యముగ నేటిధించిరి. కాని బిల్లుప్రకారము చేసిన ప్రయోజనముందుగా యని వారు నూచించిరి. మంత్రులపక్షమువారు సర్ ఎర్నెస్టు బెల్లు, రాబర్టు సిమిస్ ప్రభుత్వ సర్ ఫ్రాన్సిస్ లోవు మున్నగువారు బిల్లుకు యెక్కువగా నాశ్రయించిరి. ఇంతకంటే పాడుబిల్లు ఎక్కడును నిర్వీర్యముకు లేదని బెల్లుగారు చెప్పిరి. జేతలము కాననము గురించియు భరతు నిర్ణయములో నలంబించుటచేసిన విధానమును గురించియు, ప్రజలు వినుకుచుండవారని సిమిస్ ప్రభుత్వ చెప్పెను. 18 గంటల చర్యతయినను బిల్లులో చాలవరకు ముగియలేదు. కమిటీ వారు బిల్లును యోచించుటకు ఒకదినము మాత్రమే వ్యవధి నిచ్చిరి. అందుచేతనే రాత్రి తల్లున్నా సభ్యులు చర్చించిరి.

కమిటీవారి విచారణ ముగిసెను. బ్రాన్సిస్ ప్రార్థనబిల్లును పార్లమెంటు సభ్యులు చర్చించుచుండిరి.

యధామత పూర్వము వస్తువుల విక్రయములకు వచ్చిన లాభములకు మించకుండ యుండుటయే స్వామిమైన లాభమని సభ్యులు లాభమునకు వ్యాఖ్యానము చేసిరి.

నేటియందము 7-80 నిమిషములకు సభవారు సభను చాలించిరి.

వైమానికయోనము.

లండను, ఆగస్టు 14:— పార్లమెంటు ప్రజలసభలో నొకరికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు జరిగిన నీటిగాట్లు చెప్పిరి. సమాధివిమానములు చిన్నవిమానములు పెద్దవిమానములు వీటికి శ్రేష్టతమగు మాదిరి యంత్రముల జేయువారికి మొత్తముపై 84 శేల పానుల బహుమానము నిచ్చుటకు దొరతనమువారు జేరించుచున్నారు. వాణిజ్యవిమానముల కత్వవత్తమైనవి భద్రత. పోటీ యంత్రములందా గుణము బాగుగ కోరంపబడును.

సంస్కరణ సంఘవిచారణ

జిన్నాగారిసాక్ష్యము

లండను, ఆగస్టు 18:— సంస్కరణ సంఘమువారి యెదుట జిన్నాగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు మాంటేగుగారు యేర్పరచిన సంస్కరణములు ప్రయోజనకరములే యయినను దాని వలన యెక్కువ లాభము కలుగదని నుడివెరి. మరల మాంటేగుగారు ప్రశ్నింపగ గవర్నమెంటువారు చేసిన యేర్పాటులలో తమకు (జిన్నాగారికి) తృప్తికరమయినదిగూడ కొన్ని యుండెనని జిన్నాగారు నుడివెరి.

మాంటేగుగారు.—మీకు చాలా కష్టముగ నుండవచ్చును. (వినుడు వినుడు) పక్ష సాక్షిబిల్లివోను సంశయబిల్లివోను సంస్కరణములు జేయుచేసిన వారు తెలిసిరి. ఏమియిచ్చినను ఇంకను అడుగుపెట్టని తామకు సరియగు లేదని వారు నుడివెరి. శ్రీలకు నియోజనాధికార మియ్యకలయుననియే మహమ్మదీయుల యభిప్రాయము. స్వపరిపాలనమును పుసాదించి చాల యభివృద్ధిని కలిగించినగాని ముందు చాల తరవాదము కలుగును. 15వ తేదీవరకును కమిటీవారి విచారణ జరుగదు.

సాక్ష్యము పూర్తియగుచుండుట.

లండను, ఆగస్టు 15:— సంస్కరణ సంఘమువారు చేయుచున్న విచారణ పెద్దెంబరులోనో లేక ఆట్లొకరులో పార్లమెంటువారు తిరిగి గూడుటకు ముందో పూర్తికావచ్చును. సాక్ష్యము సగముకట్టి పూర్తియయ్యెను.

సర్ ఆఫ్ఘాల్లు ఎరల్ విచారణ.

లండను, ఆగస్టు 15:— నేను సంస్కరణసంఘము యెదుట సర్ ఆఫ్ఘాల్లు ఎరల్ గారు సాక్ష్యమిచ్చి తాము ఆఫ్ఘాల్లుములో నొకవ్యక్తు పోలీసు కమిషనరుగ నుంటిమనియు ఆ క్కడి పోలీసువారిలో చాల మంది తెలివైనవారు కలరనియు నుడివెరి.

సోమవారమువారు సంఘమువారు తిరిగి గూడుదురు.

సత్యాగ్రహ ప్రతిపేక్ష.

బొంబాయి హైకోర్టువారి యుత్తరవు.

లండను, ఆగస్టు 15:— వెడ్డెల్లగారు ప్రశ్నింప కామన్సు సభలో మాంటేగుగారిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి:— సత్యాగ్రహ ప్రతిపేక్షను స్వీకరించిన స్థితియందున్న బ్యాప్టెనుల మీదను బొంబాయి హైకోర్టువారు వారిచేసిన నోటీసు గురించి నేను రాజ ప్రతినిధిగారితోను బొంబాయి హైకోర్టువారి తోను సంప్రదించుచున్నాను.

రావల్పిండిలో అన్న భోజనగృహముల వివోద్యమములు మున్నగువానిలోని తీవ్రములైన వానిలోనికి బ్రిటీషు ప్రెసిడెంటుల రామయ్యులు లేదనువార్ల నిజమాము కామన్సు సభలో వ్యాఖ్య గాన ప్రశ్నింపగా అందరినిజము విచారించెదమని మాంటేగుగారు నెలవిచ్చిరి.

బ్రిటీషుకార్యకులసమ్మెకట్టు

లండను, ఆగస్టు 15:— సమ్మెకట్టిన పోలీసు యుద్ధాంగులను మరల కనిలో చేర్చుకొనవో ఈ నెల 20-వ తేదీ నుండి సమ్మెకట్టుకు లిఖ్యులలోని కార్యకనాయకులు గత రాత్రి సభచేసి నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుతము మూడుదినములు సమ్మెకట్టుకును పిచ్చుట సవరణముబట్టి సమ్మెకు సాగించుటకు వారు నిశ్చయించిరి.

తూర్పుదేశములందు వ్యాపారము

లండను, ఆగస్టు 14:— చీనా మున్నగు తూర్పుదేశములందు వ్యాపారభోగ్యముల వారములు కొకసంఘమును వంతులైనను విషయమునుగూర్చి మూడునెలలు వేది యుండి మరల మాంచెల్లరు వాణిజ్యసంఘమువారు శ్రద్ధబూస వారంభించిరి. దొరతనమువారి సంఘమును 1919 లో వంతుల దినవో నవంబరు నెలలోపుగ వారు యింగ్లాండునుండి బయలుదేరవలెను. బ్రిటీషు వ్యాపారమును వ్యాపింపజేయుటకీ అదకును పోగొట్టరా దని వాణిజ్య సంఘాభ్యుదయ దొరతనమువారికి వ్రాసెను.

దుర్భరముగు వేడి.

లండను, ఆగస్టు 14:— బ్రిటీషు ఫ్రాన్సుదేశములందు దుర్భరముగు వేడి తీవ్రముగ కనుబడుచున్నది. యింకను తగ్గలేదు. నూత్రకరణ త్రైక్షణమే ఇందులకు కారణమని కాస్త్రుజ్ఞులు నుడివెరి. వేడి చాల హెచ్చుటవలన కంతులు భూమి మీదను నీటియందునుగూడ చాలవొట్ట వార్తలను సరిగా నందజేయుటలేదు గాన చాల శాలస్యముగు నున్నది.

రూపాయ విలువ.

లండను, ఆగస్టు 18:— ఇర్లక వ్యవహారములకు చర్చించు పత్రికలు రూపాయ విలువ హెచ్చిపావులను గురించి విచరించి ఇంకను దీని భరవెరిగిపోవచ్చునని వ్రాయుచున్నది. మొడి భరయెక్కువగానుండ ఎప్పుడో ఒకవ్యక్తు కట్టుదిట్టములు చేయవలసి యుండును. లేదా హిందూజేతలలోని క్రైస్తవీకరణని సంస్కరింపవలయును. రూపాయ భరవెరిగి పోయినప్పుడు రూపాయ నోటు, భరకూడ వెరగవలయును. ప్రస్తుతము ఇండియా సంకల్పభీతముగ నున్నది. ఎక్కువ భరల సది భరింపగలను. చివరకు అంగ్లేయ యంత్రకారమును, క్రైస్తవీ లాంకామైన వారును భర వెరగుట వలన లాభము పొందుదురు.

వెండిధర.

1874 సంవత్సరము తరువాత వెండిధర ఇంత హెచ్చులేదు. దీనినిగురించి హైమన్సుప్రతికలో సుకవ్యాసము ప్రకటితమయ్యెను. దానిలోనిట్లున్నది:— నిన్న భర హెచ్చు లక్షణము అందెను కాని భానిస్థితి ఆగమ్య గోచరముగ నున్నది.

మెసపోటేమియా భావిదశ.

తైమ్స్ పత్రిక విమర్శ.

లండన్, ఆగస్టు 14:—తైమ్స్ పత్రిక మెసపోటేమియా యొక్క భావిదశను చర్చించుచున్నది. తైమ్స్ ఇటీవల ప్రాంతములందు బోలెడు సామూహిక ఖర్చుచున్నదని కడతలు బయటపెడుచున్నవి. బ్రాసారేవులో నేల కొడిచి టన్నుల కుతులను తవ్వించుచున్నది. ఎక్కడో భరణ పూసి కంటెనెరులను ఇండియాలో కొని అక్కడకు దిగుమతి చేసిరి. అది యెంతకొరకొ తెలియదు. ఎక్కువ సామూహిక రోడ్లు కేయలు వున్నవి. మెసపోటేమియాను వృద్ధి చేయుటకు సామూహిక కృషియు చేయవలెను అని ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమును ఈ జిప్సమ్ కృద్ధిలోనికి తెచ్చిన కొరకు తగ్గిపు ముగ్గురుకరికి వైరము మెసపోటేమియా విషయమై చేయదలచినది. తగ్గిపుకమువారి యేర్పాటులు విశ్వయము కలిగించగలవు. కిష్టా దొర తగ్గిపు విచిత్ర చర్య ఇంకను ముగియలేదు. వారు అక్కడికి రాజనీతిజ్ఞులను పంపి కాస్త్రయుక్తమగు సరిహద్దును నిర్ణయించుట కింకను యత్నించుచున్నారు. డెల్టాను ఖద్యామనమునకు తుర్కాదాటి అవలంబు పొవుట చాల దుర్లభమునని తైమ్స్ పత్రిక నడచుచున్నది. ఇటీవలిను లోయలో చేయదలచిన సాగుబడి యేర్పాటులు చరిత్రాభివృద్ధి నుండి నడచుచున్న తైమ్స్ పత్రిక యభిప్రాయము. క్రొత్తయేర్పాటులను అనాదినుండియు వచ్చుచున్న సాగుబడి యేర్పాటులను సరిచేయుటకు పరిశ్రమ కరిగి జరుగలేదు. తుర్కీల కింగ్డమ్ లోని తేరు. ఉన్నవారికి వైఫల్యములకు. దీనికి ప్రతికూలేదు. అక్కడ జనము తిరిగివచ్చింది లేదు. అందువలనకక్కడ బోలెడు సామూహిక క్రొత్తయేర్పాటులు చేయుటకు వీలులేదు. ప్రస్తుతము సామూహిక పొరువుగ వాడు కొరతపెన నమయమిరి. మెసపోటేమియాలో కాకలసి సరి నూనె కలుదు. దానిని ప్రభుత్వము వారేమి చేయదలచుకొన్నారని దాని వలన పెంటనే లాభము కనిపించును. నీటి పారుదల ముగ్గురు యేర్పాటుల విషయమై కొందరుకొన్ని యవకాలములను కల్పించుట మెసపోటేమియాలో కొంత అంగీకారము కలుగలేదు. పెంట అలబ్బులు తురుదులు, తురుదులు అలబ్బులను బాధించుచుండును. వారిబాధలవలన నే వారు చాలకాలమునుండి రాజ్యమును నెలకొల్పలేకపోయిరి అంగ్లేయులతో పెట్టుబడిపెట్టిరి. అందుచే ప్రభుత్వము వారు తాము అచరించదలచిన రాజనీతిని తిరిగి యోచించవలసి యుండును.

లివర్పూలు నౌకానిర్మాణములు

లండన్, ఆగస్టు 16:—మునుగోళము పనిమానియేరు వలయునని తీర్మానించినదానిని లివర్పూలులోని నౌకానిర్మాణముల సంఘమువారు నిరాకరించిరి.

లండన్, ఆగస్టు 16:—కాఫీరహము తగ్గిపు లీగారు వ్యవసాయసంఘమున కధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

ప్రాము
రుమేనియా హంగరీ దేశములు.

మిత్రమండలివారి లేఖ.

రుమేనియా ప్రభుత్వము.

ప్రొటెస్టాంట్, ఆగస్టు 14:—రుమేనియాను అన్నతనభవారి కొనగిన ప్రభుత్వము చాల స్నేహభావముతో వ్రాయబడినది. బుడాపెస్టులోనికి పోవలదని నభవారి పంపిన యుక్తతవు తమకు సకాలమున అందలేదనియు, బుడాపెస్టు చేరిన వెనుక నే యుద్ధదినము అంచులననే తాము మిత్రమండలివారు చెప్పినట్లు చేయకాలక పోయిరినియు, చివట్లు నొందుట కర్హముకాదు సరికదా రుమేనియా యున్నత సభవారి కనేక విధముల సహాయ మొనరించినదనియు నందున్నది.

మరికొన్ని వివరములు.

ఉన్నత సభవారికి రుమేనియాను లొంగిన ప్రభుత్వము చాల స్నేహ భావమునను అతి గౌరవ యుక్తముగను వ్రాయబడినది. హంగరీలో రుమేనియాను కాని పశులవేటిని జేయలేదనియు, రుమేనియా మిత్రమండలివారుండి విడిపోవ గోరదనియు నందున్నది. పురోగమము సంకల్పించు మిత్ర మండలి వారంపిన లేఖ తాము బుడాపెస్టులో ప్రత్యేకచక పూర్వమందలేదు. సంధిసభవారి పంపిన తక్కిన రెండు వార్తలు

గూడ నట్లే అలసింపబడినవి. రుమేనియా సైన్యములు మిత్ర మండలివారి కోరికపై అవలంబిత సైన్యముల సాయము బోలె విస్తృత ప్రభుత్వమును బుడాపెస్టునుండి తరిమిన పిచ్చుట నరం బరు తాత్కాలిక సాధనములను ప్రకారమే నడచుకొనవలయు నని మిత్రమండలివారు తట్టుదలగ జెప్పెదరని రుమేనియా త లంతకాలము. జర్మను మిత్రము రుమేనియాలో కొల్లగొట్టిన కదార్థము లచటనుండుటవలన వాటి నన్నిటినిచ్చివేయ గోరు ట న్యాయమున రుమేనియా ప్రభుత్వమువారు తలంచిరి. దోపి డీయు సరాజుకమున హచ్చింపబడినమాట అబద్ధమని వారు ఖచ్చి తముగ తెలిపిరి. బుడాపెస్టులో నాకలిచేతబాధపడుచున్న వా రందరిని తిండిపెట్టవలసినదని రుమేనియాను యుక్తతవు జేసిరి. చివరకి యిట్లు తెలియజరుచెను. రుమేనియాను నిందించుట కిదియెంతమాత్రమును తగదు. సరికదా కాంతి సంస్థానములో నది సభవారికి చాలసహాయ మొనరించినది.

మిత్రమండలి ప్రతినిధులస్థితి

ప్రొటెస్టాంట్, ఆగస్టు 14:—బుడాపెస్టు నందలి ఆంగ్లేయ ప్రతినిధి కింగ్డమ్ వర్తమానము ఉన్నత సభవారి టెలిగ్రాఫ్ లోనిది. మారు కేసును రాజకీయ ప్రతినిధులు. అందు వలన ఉత్తర పులస్కు అధికారము మిగిలేదు. క్రొత్త ప్రభుత్వము నిలుకడగ నుండి నో ఉడనో తెలియదు గావున ఆవిషయమై ఉన్నత సభవారికి వాగిని దానినంగీకరించునట్లు చేయవలదని సభవారు రుమేనియా సైనిక ప్రతినిధులకు తెలిపిరి.

మిత్రమండలివారి రిపోర్టు.

ప్రొటెస్టాంట్, ఆగస్టు 14:—యద్ధవర్తమానసభవారికింకను రుమేనియా దొరకమునాకు వంపిన సమాధానము చేసినట్లు తోచదు. బుడాపెస్టు నగరములోని మిత్రమండలి సేనానులు పంపిన సంకతులను వారు యోచించిరి. మిత్రమండలి సేనా నులు రుమేనియా ప్రాకమ్యమునకు దియిమాంటినుగారితో మాట్లాడిరి. సమయము కనిపెట్టి ఆర్మీయాకు చేసిన రెండు సభ రుమేనియావారు తోడ్పడి యుండలేదని ప్రాకమ్యము నరు చెప్పెను. యద్ధవిరామ నియమముల అచరణముచేయు తాము తగ్గిచేయుటకు నియమితులైనట్లు మిత్రమండలి సేనానులు వారికి చెప్పిరి. జనరలు మెదారె ను గు గారి తో యోచించవలయు నని వారు చెప్పిరి. రైలు జేటు ఆహారసామగ్గిని పుచ్చుకొ నిన విషయమై దియిమాంటినుగారు పరిశీలన చేయుదు మని చెప్పిరి. సరిహద్దు నిర్ణయము విషయమై కొన్ని నియ మములను ఆర్మీయాకువారికి తెలిపినట్లు వారంగీకరించిరి కాని ఆర్మీయాకుగారు సేనానులకు ఫిర్యాదుచేసినట్లు అందులో సంఖ్య సంజేతముతో తుల్యమైన జేదయలేదు. మిత్రమండలి వర్తమానము తెలియజేసిన యుక్తతవులను రుమేనియావారు పాటించుట కంగీకరించలేదని సేనానులనుండి అంగీకర మొక వర్తమానము కచ్చెను. ఏమి చేయవలసియందునో యాధిక తెలుపుమని వారు కోరిరి.

“రీమేటివ్” పత్రికలోని సంకతులనుబట్టి క్రిందివిష యములు తెలియుచున్నవి:

రుమేనియావారు పంపిన ప్రభుత్వము మిక్కిలి రాయ బారికి అందెను. హంగరీవారి యద్ధముండి ఆహార సామగ్గి ముగ్గురువాని రుమేనియా వా రెక్కురగ కోరలేదని అందు కలదు. బుడాపెస్టులోనున్న మిత్రమండలివారి ప్రతినిధులతో సంకదించి వైనిక యేర్పాటులు చేయుదుమని రుమేనియా ప్రభుత్వమువారు యద్ధసభవారికి నచ్చజెప్పుచున్నారు.

క్రొత్త హంగరీ రాష్ట్రము.

ప్రొటెస్టాంట్, ఆగస్టు 14:—ఆర్మీయాకు బోనెపుగారు హంగరీ ప్రభుత్వాధికారము చాల్చుటదని జెకోవ్లనకు ప్రతి నిధులు ఉన్నత సభవారి కొకలేఖ పంపిరి.

అంతే: కలహము.

క్రొత్త హంగరీయను మంత్రవర్తమునందు కలహము సంభవించినట్లున్నది. కమ్యూనిస్టుల నందరిని ఆడవారిని సహి తము కారాగారముందుంచుట కనమ్మితిని తెలుపుచు ప్రభుత్వ మునజేర నిరాకరించిరి. హెరుప్రీడిచ్చిగారు ప్రధానిగనుండు రు. హెరులోవాజ్కి గారు విజేతమంత్రిగనున్నారు. తక్కినమం త్రవర్తములు ఆర్మీయక పూర్వసాధనములు వారు.

హంగరీ రాజ్యము

మంత్రులయేర్పాటు

లండన్, ఆగస్టు 14:—కింగ్డమ్ యేర్పాటులను ఆప్టు ఉవార్ అబెడల్ వైక్ పత్రిక బుడాపెస్టు విశ్లేషకు డిల్లు నర్తమానము పంపుచున్నది.—పుధానమంత్రి హెరులో వాకి విజేతమంత్రి: కంటులూలియను అంద్రోనె. వ్యవసాయ మంత్రి: హెరుసజాతో యద్ధమంత్రి: హెరువెడిగ్గి వ్యా పారమంత్రి: హెరుగారామి. ప్రభావశక్తమంత్రి హెరుపీజె లు విద్యామంత్రి హెరుసజాతో.

ఆర్మీనియాలోని స్థితిగతులు

మిత్రమండలి సాహాయ్యము కోరుట

ప్రొటెస్టాంట్, ఆగస్టు 14:—మిత్రమండలివారు సాహాయ్య ము చేయవలయు నని ఆర్మీనియా జేకేపు అధ్యక్షుడు కోరు చున్నాడు. తురుష్కులనువలన, తురుష్కులు, తార్తారులు, ఎస్సరుసాహ ప్రేరేపణచే చెలరేగుచున్నారని అతడు తెలియ జేసెను. తురుష్కులనువలన యద్ధవిరామ నియమములను ఉల్లంఘించుచున్నారు. వారు రష్యాలోని బోర్ని విక్రమ లో రాయబారములు జరుపుటకు యత్నించుచున్నారు. కొన్ని జిల్లాలలో తురుష్కులకు ఆర్మీనియానువల పోరాటము ప్రారంభమయ్యెను. పెంటనే మిత్రమండలివారు సైనికులను పంపుమని అధ్యక్షులు కోరిరి. అట్లు చేయలేనియెడల మందు గుండు సామగ్రివైసను పంపుటకు వారు కోరిరి. స్థితిగతు లక్కడ విషమముగ నున్నవని వారు నడిపిరి.

“గోలియతు” విమోచనము.

లండన్, ఆగస్టు 14:—“గోలియతు” అనువిమోచనము ప్రస్తుతము దాకారు తట్టుకొనునకు వెళ్లలేరదు. పెంటగారివీచి విమోచనము దిగుటకు కాకలసిన యేర్పాటులు ముగ్గురునని పూర్తిగ భయపడుచున్నది.

స్తీమరులలో బాగ్యువేయువారు.

పని మానుకొనుట.

లండన్, ఆగస్టు 15:—స్తీమరులలో బాగ్యువేయువారు పనిమానుకొనుటచే మార్చెట్స్ రేవునుండి చీనాబాను జేత ములకు వెళ్లకలసిన స్తీమరు కడలలేదు. నేటివర్తమానము బయటపెరవలసిన మెయిలుస్తీమరు బయటపెరలేదు.

కెనడా

యువరాజుగారు.

పెంటుజాను, ఆగస్టు 15:—ద్రేగానను యద్ధవాకతో యువరాజుగారు నేడే యిచ్చు విడిసిరి. గవర్నరుజనరలుగారు పెంటనే యోడ పెక్కి కెనడా ప్రజలతరపున క్రి యువరాజు గారిని గౌరవించిరి.

విద్రండు

సినుఫెయినుక్రొర్యములు

లండన్, ఆగస్టు 15:—జేతకాంటిలో జరిగిన క్రొర్య ములనన్నిటి నోక పెద్దవాదితారావమున ప్రకటించి ఆకా.టి యందున్న సినుఫెయిను సంఘములను అట్టివైఖియేగల ఇతర సంఘములను అణచివేయవలయు నని ఆజిప్తీకనుకట్టి నిర్ణయించిరి

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు కార్మికుల అల్లరి.

కెయిరో, ఆగస్టు 15:—కమ్యూనిస్టుల వలన ట్రామ్యే లన్నియు నాగిపోయినవి. మోటారుబండ్ల నడపించువారు గూడ కమ్యూనిస్టులిరి. కెయిరో పనివారమును, నీటివలన పనివారును గూడ కమ్యూనిస్టులనున్నది. మరల నాతియూద్ధోగన బయట పెరవని తలంపబడు చున్నది.

పారశీకము

ఆంగ్ల పారశీక సమాధానము

ప్రొటెస్టాంట్, ఆగస్టు 15:—పెంపుస్పత్రిక ఇట్లు వ్రాయు చున్నది. ఆంగ్లపారశీక సమాధాన విశ్లేషణ ముగిసెను. దాని లో పారశీకస్వాతంత్ర్య స్వేచ్ఛ లంగీకరింపబడినవి. కాని (లిటిఫికారి ప్యాబులము మాత్రము తిరస్కారము నందునట్లు మరతులనుబట్టి విడితమగుచున్నది. ఈ యోడబడికనుగూర్చి మేగారు ఇంగ్లండునకు బయటపెరిరి.

సమాధానవివరములు.

ఆంగ్లవరాను సమాధానవివరములను రైటుగారు తెలి యజరుచుచున్నారు. దీనివలన తూర్పుదేశములకు ముగ్గురు చాలకాంతి గలుగగలదనియు, విజేతము రెట్టికుటుల మొనరింప రనియు, క్రొత్తదేశములు ఈర్ష్యతో పోటీకలపడవనియు, ఒక క్రొత్తబహుమతును పారశీకము ఆత్మాభివృద్ధికి నిర్ణయముగ కృ పిచేయవచ్చుననియు తలంపబడుచున్నది. దేశస్వాతంత్ర్యము కెట్టిభంగముగలగకుండ ప్రతిజ్ఞ చేయబడినది. పరిపాలన కర సరమగునెడల మంచి అనుభవజ్ఞులనీరల పెరువిచ్చుటకును సైనికరక్షకభద్రోద్యోగుల పెరువిచ్చుటకును గూడ ఏర్పాటు లొనరించుకొనబడెను. ఆంధ్రవ్యవసాయ సంస్కరణముల నొనరిం చునిమిత్రము 2 లక్షల పానులను (బ్రిటిషు ప్రజలనుండియు) ట కంగీకరింపబడెను. అందు సకముఖాగ మిండియా ప్రభుత్వ మువారి కియబడును.

పూనానంతేకము:— గృహనిర్మాణశుభకృత్య సాలోచిమంటవ 20 క లేదీ బుధవారమునాడు గోరాయడం జార్జి గారిని బొంబాయిలోకలసికొని మూట్లాడవలసినదని ఇండియా కృషుత్వమువారి నుభ్యోద్యోగుల నేకమంది యాహ్వానించబడిరి.

Un-corrected.]

Anglo-Persian Agreement.

London, August 16.

The Anglo-Persian Agreement in no way means that Britain is assuming fresh and costly obligations, nor, that Persia has given up any part of her liberties. Persia took the initiative in requesting Britain to help, to rehabilitate the fortunes of Persia because she realised that Britain was the only great neighbour closely interested in her future, and able and willing to furnish help. The agreement also includes the undertaking that Britain will co-operate with Persia for the encouragement of Anglo-Persian enterprise, to improve the means of communication by railway construction. An Anglo-Persian committee of experts will be appointed to revise the customs tariff, with a view to remodelling it, and to promote prosperity of the country. The Anglo-Persian agreement is a result of nine months negotiations. The Shah participated in and favoured the negotiations throughout. His visit to Great Britain is regarded as a proof of goodwill. The agreement contains provisions, enabling Great Britain to back the Persian Government in realising several of its unrealised claims, including the revision of the existing Anglo-Persian treaties. Persia's claim to compensation for material damage suffered at the hands of other belligerents and rectification of Persian frontier, at points where parties agree that this is justifiable.

"Times" Comments.

LONDON, August, 16.

Commenting on the Anglo-Persian agreement the "Times" says:—Britain's desire is that Persia shall stand on her own feet, and with aid now given her, she should be able to reorganize her administration. The Persians have now a renewed opportunity to show their capacity for enlightened government. If they cease from strife and purge their departments from corruption, the agreement should help to produce definite stabilisation in the middle East, of which Persia is the core.

Daily Chronicle.

The "Daily Chronicle" says: It is to Persian interests and to ours that she should be free. It is also to both of our interests, to shut down to concession hunters and check intrigues of young Turks, Bolsheviks and adventures.

Daily Mail.

The "Daily Mail" points out that, there is no justification for any anxiety regarding the complete independence of Persia,

Manchester Guardian.

Obituary.

LONDON, August 17.
The death is announced of Baron Inverclyde.

PARIS:—The death is announced of Mr. Ivol'sky former Russian Minister of foreign affairs.

PARIS:—The death is announced of Mr. Ivol'sky former Russian Minister of foreign affairs.

CALCUTTA, August 18.
A serious fire took place last evening in a godown of Atlas Jute press at Chitpore owned by Kesaram Podda and two others. The jute bales godown is a two storied building stocked with bales of jute which were completely burnt. The fire was noticed at 7 and was brought under control after 2 hours. The cause of the fire is not known. The bales are still smouldering but it is expected that the fire will be extinguished by noon today. Approximate loss is said to be over half a lakh.

A New Russian Provisional
Government.

LONDON, August 16.
HELSINGFORS. - The new Russian north western provincial Government, has been under the premiership of Mr. Liazoff. General completion of moderately revolutionary, socialistic and strongly anti-bolshevik.

Hungarian Cabinet.

COPENHAGEN:—It is officially announced in a Bulletin, that the cabinet has been reformed with the Friedrich still premier, Toracz minister of foreign affairs, and General Schnitzler minister for war. All are bourgeois radicals, other parties represented are small farmers, clericals, anti-semites conservatives and old official class. Several portfolios have been offered to social democrats, who are hesitating to accept, owing to the fears that conservative and bourgeois parties intend to abolish Karolyi's scheme of proportional representation.

BOMBAY August 18.

Under the joint auspices of the Home Rule League a public meeting was held on Sunday night to protest against the sentences passed by the Martial Commissions in the Punjab and to urge upon the Government the appointment of an independent Commission to enquire into the situation created by them. Mr. N. R. Jayakar Bar-at-law occupied the chair.

The President said now that the appeals of those sentenced by the Martial Law Commissions had been admitted by the Privy Council, the duty of the public lay in assisting in the prosecution of appeals by liberal contribution of funds. Resolutions were then passed strongly protesting against the unjustly severe sentences passed by the Punjab Martial Law Commissions and urging upon the Government the necessity of appointing an independent Commission to investigate into the situation arisen in the Punjab and their true causes and to propose measures necessary for relieving the situation and relieving distress in the Punjab consequent on the Martial Law Regime and for prosecuting appeals before the Privy Council.

Before the first special tribunal on Saturday the Swaminarayan Temple case was taken up. There were six accused in the case of whom one was discharged. Mr. Binning in opening the case for the Crown described how during the riots in Ahmedabad in April last some of the rioters went to the temples of Swaminarayan and Goswami Maharaj and also to the firm of Anandji and Vemande and demanded weapons and arms from the managers of these places. Six witnesses were examined who deposed to looting of swords and guns from their respective temples. The case was then adjourned.

About and Around.

The total subscriptions for the new Indian Loan up to the 15th instant, is Rs. 13,96,76,700, inclusive of Rs. 75,99,760 in the shape of war bonds.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

International Labour Conference. And Non-European Countries. Position of India.

LONDON, August 13.

In the House of Commons, replying to Lieutenant-Commander Kenworthy, Mr. Branes said that the extent to which non-European countries, including Japanese and possessions not fully self-governing, including India, could adopt the principles laid down in Article 420 of the League of Nations governing conditions of labour, would be worked out at the International Labour Conference. As regards an eight-hour day, or a forty-eight hour week, the organising committee which was preparing for the first conference in October, had invited the States mentioned to indicate the equivalent limitation of working hours considered suitable in special circumstances governing their countries. India was not in the same category as the non-fully self-governing Colonies, because she was a full member of the League of Nations and of the Labour organisation. Representatives of India organised labour, if such an organisation existed, would be invited to attend the Conference. Otherwise the Indian Government would select representatives. Japanese organised labour would be similarly invited or represented by the Government.

Commercial aviation. Statement in Parliament.

LONDON, August 14.

In the House of Commons, replying to a question, General Seely announced that the Government intended to offer prizes aggregating £64,000 for the best commercial types of seaplane and small and large aeroplanes. The paramount essential of commercial aircraft was safety, which would be the governing feature of the design of the competing machines.

Heat Wave in Europe.

LONDON, August 14.

The heat wave in Great Britain and France continues. M. Moreaux, the well-known French astronomer, attributes the conditions to sunspots. Telegraph and cable lines in different parts of the globe are affected by the unrelenting of the world's Tellurian currents, resulting in occasional heavy delays on all routes.

British Labour Trouble. Liverpool Leaders Decision.

LONDON, August 15.

The meeting of labour leaders at Liverpool last night decided on a general stoppage of work in Liverpool for three days from the 20th instant, and possibly further stoppages from other periods, unless the Police strikers are reinstated.

Far Eastern Trade. Special Commercial Mission.

LONDON, August 14.

The Manchester Chamber of Commerce, after waiting for three months, is renewing representations to the Department of Overseas Trade, regarding the proposed Commercial Mission to the Far East. The President of the Chamber asked the Government's decision to be communicated without delay, and says that, if the Mission is to be sent out in 1919 arrangements should be made immediately in order that members should be enabled to leave the country not later than early in November. The President emphasises the desirability of seizing the opportunity to prepare without any delay for the development and extension of British trade in Far Eastern markets.

Profiteering Bill. Debate in the Commons. Some Ministerial Critics.

LONDON, August 14, 2-45 A. M.

The House of Commons is discussing the Committee Stage on the Profiteering Bill. Many amendments have been submitted and mostly rejected, though the tone of the debate is severely critical. But two amendments which the Government accept, have been passed. One empowering the Board of Trade to fix the maximum price of any article after investigation, and the second empowering tribunals to demand prices at all stages, including sources of supply.

LATER.—The House was still discussing the Profiteering Bill at five this morning, when Sir Auckland Geddes accepted, and the House accepted an amendment to the Municipal Trading clause designed to prevent subsidising of experiments in trading at the expense of ratepayers. The debate was very animated, the speeches indicating general approval of the object of the Bill but suggesting doubts whether its methods were likely to be effectual. The Ministerialists like Sir Ernest Wild, Lord Robert Cecil and Sir Francis Lowe were among the strongest critics of the Bill, which Sir Ernest Wild described as the worst drafted measure he had ever seen. Lord Robert Cecil declared that the country was utterly tired of the Defence of the Realm Act and the whole policy of control. Only a score of lines of the Bill had been covered after thirteen hours debate. The Government has allowed only one day for the Committee Stage, hence an all-night sitting.

Committee Stage Passed.

LATER.—The Profiteering Bill has passed the Committee Stage and the House is now discussing the Transport Bill.

Third Reading Passed.

LONDON, August 15.

In the House of Commons to-day, the Profiteering Bill passed its third reading. A new clause empowered the Board of Trade to investigate the Trusts. Sir Auckland Geddes announced that a special Government Bill would be introduced in the autumn, dealing with the whole question of Trusts. The Select Committee on profiteering, whose operations were suspended, decided yesterday to resume the investigations.

What is Reasonable Profit.

LONDON, August 14.

Among the important changes in the Profiteering Bill a "reasonable profit" is defined as the rate of profit which does not exceed a fair average rate earned in the sale of similar articles under pre-war conditions. The House of Commons rose at 7.30 this morning.

Rise in Value of Rupee. Effect on British Trade.

LONDON, August 13.

Financial papers, commenting on the rise in the rupee, anticipate a further increase and say that steps must sooner or later be taken either to check the rise in silver or to reform the Indian currency system. The rise in the rupee should enhance the value of the rupee paper, which is now steadily regaining its former popularity. With reference to the effects commercially, the papers think that India is so prosperous at present that she can afford to pay high prices. Possibly in the long run, the English manufacturers generally, and Lancashire in particular, will benefit by the increased value.

The Silver Market.

LONDON, August 14.

A money article in the "Times," commenting on the price of silver, which is the highest since 1874, says:—Yesterday there were signs of an upward movement, but the future of the Market is very obscure.

In The Lords.

The N. W. Frontier Operations.

LONDON, August 14.

Replying to Lord Sydenham, in the House of Lords, Lord Sinha said that full information regarding military operations on the North West Frontier, the armistice and the Afghan peace negotiations would be published as early as possible.

Lord Stanhope referred to complaints from officers about bad arrangements in the North West, and hoped that the Government would publish full facts in order to allay the country's fears.

Lord Crawford undertook that this should be done.

Increase of Salary.

LONDON, August 13.

Replying to Colonel Yate, in the House of Commons, Mr. Montagu stated that the Government of India was about to announce the revised scale of pay for the Forest Department. Their proposals for the Finance Department were still being discussed, and he proposed to deal as expeditiously as possible with the recommendations, regarding all other departments which had reached him, or were in transit.

Indian Nationalist Newspapers.

Replying to Mr. Neil Sir D. Maclean and Major Wedgewood, Mr. Montagu emphatically denied that all newspapers owned or edited by Nationalists in India, had their securities forfeited, or increased, or had been ordered to furnish securities, or been otherwise proceeded against. Certain Nationalist papers named had been proceeded against under the Press Act because they offended against its provisions. (Cheers.)

Sir Archibald Earle on Assam Intellect.

LONDON, August 15.

At to-day's sitting of the Joint Committee Sir Archibald Earle spoke of the high standard of intellect among the people of Assam of which he was once the Chief Commissioner. The committee adjourned till Monday.

Firemen's Strike.

LONDON, August 15.

Marseilles shipping for China and Japan is held up in harbour owing to firemen's strike. The mail boat scheduled to sail at noon to-day has not departed.

Bombay High Court Circular Passive Resistance.

Mr. Montagu's Reply.

LONDON, August 15.

In the House of Commons replying to Mr. Wedgewood, Mr. Montagu stated that he was communicating with the Viceroy and Bombay Government regarding the alleged issue of notice by the Bombay High Court debarring pleaders and barristers who took pledge as passive resisters.

Rawalpindi and British Troops.

Replying to Mr. Clough, Mr. Montagu undertook to enquire whether all but the lowest class of cafes and places of amusement in Rawalpindi are out of bounds to the British troops.

Joint Committee.

Completes its Labours in September or October.

LONDON, August 15.

The Parliamentary circles believe that the Joint Committee will complete its labours in September or

certainly before the house reassembles in October. Nearly half of the total evidence had been taken.

Mr. Jinnah's Views.

LONDON, August.

At the sitting of the Joint Committee, Mr. M. A. Jinnah stated that Mr. Montagu's proposed reforms were valuable, but did not go far enough.

Replying to Mr. Montagu, he stated that he had known some Government measures which met with his approval. Mr. Montagu replied.—You must have felt very uncomfortable. (Hear, hear.)

He described the scheme as prejudiced and timid. He denied that he had always made it a rule to increase his demands on whatever was given. He asserted that the Moslems favoured the women's suffrage. He frankly apprehended trouble, unless Parliament met the strong volume of opinion for advance in self-government. The Committee adjourned till the 15th instant.

Mesopotamia.

Future of Mesopotamia.

Alleged Extravagance.

Demand for Explanation.

LONDON, August 14.

The "Times" discussing the future of Mesopotamia, calls on the Government to give account of its stewardship there and also in the Middle East. It states that the most disturbing stories are in circulation regarding the way in which money is being squandered in the region of the Tigris and the Euphrates, and quotes as examples the reports that thousands of tons of forage are rotting on the wharves at Basra, that stacks of firewood have been imported from India at a fabulous cost for an undisclosed purpose, and reports of road-making at an incredible outlay. The "Times" says it seems that the expenditure of money is projected in developing Mesopotamia, which would have startled Lord Cromer and other regenerators of Egypt. Meanwhile, the Government of India, for in some mysterious way Simla still has a finger in the pie, is sending political officers to devise a scientific frontier, far away to the north-west in the regions of Anti-Taurus. It is unfortunate says the Times that we ever went beyond a correct scientific frontier at Kurna at the apex of the delta. The Times doubts the advantages of the proposed irrigation scheme in the Euphrates Valley, because it causes abandonment of ancient irrigation works. It has been insufficiently investigated because of the deficiency and inferiority of labour supply, which apparently cannot be remedied. It does not think that scantiness of the population justifies the most expensive projects especially in view of the necessity for strict economy. The Times asks: What the Government is doing about the abundant supply of Mesopotamian oil which is the only product promising a quick return. It refers to the report that concessions connected with navigation and general development have been handed over to private interests. Notwithstanding Mr. Charchill, wide as, the Times contends that maintenance of a very substantial force is necessary in Mesopotamia, owing to the inability of the Arabs to establish a state for many generations, in consequence of risks of hostile attacks from Nejd Arabs, Kurds, and Turks. It urges reconsideration of British policy in the Middle East, especially from a financial standpoint.

Russia

Fighting In Russia. Bolsheviks Defeated.

LONDON, August 14.

ARCHANGEL.—Absolutely complete victory has been secured over the Bolsheviks on the Dwina front. The attack was undertaken to stiffen that morale of the Young Russian troops, among whom agitators have recently been very busy. The enemy was surprised. The attacking troops marched through forests on both banks on a dark night capturing or avoiding enemy patrols, and took up their positions in the enemy's rear and flank. The first enemy notification of their presence was a hurricane bombardment. The Russian and British batteries, gunboats, motor-launches, heavily armed, and machine-guns co-operated with the extreme mobility of the launches most effectively. All points of possible retreat were guarded by a detachment of Russian cavalry. The enemy was completely surrounded and ceased fire. Simultaneously British troops charged all villages at the point of the bayonet. There was much hand-to-hand fighting, though many surrendered immediately. Fifteen hundred were taken prisoners at one spot alone. Many were killed, practically none escaped. Most of the enemy guns and machine guns were captured. Our casualties are believed to be very light. All objectives were reached. There are no enemy troops now north of Kotlas. A further advance is not anticipated.

Fighting in Esthonia.

Advance continued.

LONDON, August 14.

An Esthonian "communique" states that the Esthonian, after violent fighting, have recaptured Kalmotka and Chalbino. The advance continues. On the left bank of the Luga river, Alexandrovskaja was retaken at the point of the bayonet. An enemy battalion was annihilated. On the Porhov front we broke through towards Tsarevoly, taking 300 prisoners.

The Lithuanian Front.

LONDON, August 14.

A Polish communique states that on the Lithuanian front the enemy continues to retreat in the direction of Berezhina. We reached the line twenty-five kilometres north-west and south-east of Minsk. The Polish forces commenced the offensive near Brody and Luck. The enemy is retreating towards the Stuba river.

British aid to Russia.

LONDON, August 14.

The total cost of British assistance to Russian Naval, Military Aerial, and otherwise, from the date of the armistice to the 31st July was £20 millions.

Fighting in Odessa. Success of Volunteer Army.

LONDON, August 14.
It is authoritatively stated that the left wing of the Volunteer Army is closing in on Odessa from the north-east and east. The recent successes leave only one line of railway open to Odessa, from which the Volunteers are only thirty miles distant.

Northwest Russian Army Counter offensive.

LONDON, August 16.
According to the advices from Helsingfors the north-west Russian army began counter offensive on 13th August along the west bank of Narvayamburg railway eighty miles southwest of Petrograd. The movements are developing favourably. The whole battalions of the Red army have been wiped out and many captured also much material.

New Russian Government. Esthonian Independence Recognized.

LONDON, August 16.
A telegram to the "Times" from Reval dated 12th August says:—As a result of the suggestions by the British Mission to Baltic States, the new Russian Government has been formed for the provinces of Petrograd, Pskoff, and Novogorod. The new Government in which General Vudenitch is the minister has recognized independence of Esthonia.

Rumania

Rumanians and Budapest. Conciliatory Reply to Allies.

LONDON, August 13.
PARIS.—The Rumanian reply to the Supreme Council's notes as regards the occupation of Budapest have been received. It is understood that they are of a conciliatory nature and that Rumanian officers in Budapest have been instructed immediately to communicate with the Allied Generals with a view to avoiding complications.

Rumania and Hungary. Allied Note. Rumania's Conciliatory Reply.

LONDON, August 14.
PARIS.—The Rumanian reply to the Supreme Council, which is conciliatory in tone, pleads in extenuation of failure to comply with Allied instructions to stop the march to Budapest, the non-receipt of the Supreme Council's instructions until the town was actually entered. Far from deserving reproaches, the reply asserts that Rumania has materially aided the Conference in the work of peace.

Further Details.

The Rumanian reply handed to the Supreme Council is couched in conciliatory and dignified language. It urges that the army was not guilty of excesses in Hungary and that Rumania does not desire to separate herself from the Allies. It points out that the telegraphic request to stop the march to Budapest was not received until the city was entered. Other telegrams from the Peace Conference were similarly delayed. It points out that Rumania could not, anticipate that the Conference would insist on the maintenance of the November armistice, after her army sustaining considerable losses, had, at the request of the Conference, driven the Bolshevik Government from Budapest. In view of this effort, the Government considered that it was only just to requisition supplies, especially as a great deal of material, of which Rumania was stripped by the Central Powers, was concentrated here. It is contended that, despite requisitions, available surpluses for export remain. It is denied that pillaging and anarchy have been encouraged. The Rumanians have now introduced an order for the feeding of starving peoples in Budapest. Finally it is declared that Rumania did not merit the charges against her, but on the contrary has materially aided the Conference in the work of peace.

Position of Allied Missions.

LONDON, August 14.
PARIS.—The Supreme Council has instructed the Inter-Allied Military Mission of Generals at Budapest that they constitute a diplomatic mission. Hence they are not entitled to give orders. The Rumanian Army Mission has also been instructed not to commit the Supreme Council to a recognition of the new "regime", because the Council does not know whether it will prove stable.

Report of the Allied Commission.

LONDON, August 14.
It appears that the Supreme Council has not yet received a reply from the Rumanian Government, but has considered the report from the Allied Commission of Generals at Budapest, describing the conversation with M. Diamantis, the Rumanian High Commissioner, who denied that the Rumanian Government had supported the Archduke's "coup d'etat". The Generals told M. Diamantis that they had been instructed to supervise the execution of the Armistice. M. Diamantis replied that he must consult General Madarasz on the matter. M. Diamantis agreed to examine the question of requisitioning foodstuffs and railways. He admitted that fresh demands had been submitted to the Archduke Joseph with reference to the frontier, but denied that they were an ultimatum, as the Archduke Joseph had complained to the Generals subsequently. A telegram from the Generals informed the Council that the Rumanian Government decided to accept orders from the Mission and they asked for confirmation of instructions.

According to Le Matin, the Rumanian Note, which has reached the Legation here, established that Rumanian requisitions in Hungary were very moderate measures. The Rumanian Government assure the Supreme Council that her armies will take all military measures in full agreement with the Allied representatives in Budapest.

New Hungary. Czecho-Slovak Protest.

LONDON, August 14.
PARIS.—The Czecho-Slovak Delegation has presented a note to the Supreme Council protesting against the Archduke Joseph's accession to the Hungarian Government.

Hitch in Constitution of Cabinet.

LONDON, August 14.
BERLIN.—There has been a hitch in the constitution of the new Hungarian Cabinet, the Socialists at the last moment refusing to join as protest against wholesale arrests of communists, including even women typists from Government offices. Herr Friedrich remains the Premier. Herr Lovaczi is the Foreign Minister and other Cabinet members are Extreme Conservatives.

Portugal Voyage of The "Goliath" The Aerobus Unable to Proceed.

LONDON, August 14.
The aerobus "Goliath" is unable to proceed to Dakar at present. Owing to a violent tornado, which has totally destroyed the hangars and other arrangements for the landing of the aerobus.

Armenia.

The Prince On Tour. Visit to Canada.

LONDON, August 15.
ST JOHN, [NEW BRUNSWICK].—The warship Dragon, with the Prince of Wales on board, dropped anchor today. The Governor-General immediately proceeded on board and welcomed His Royal Highness on behalf of the people of Canada.

Situation in Armenia.

Appeal to the Allies for Help

LONDON, August 14.
PARIS.—The President of Armenia has appealed to the Allies for help. He reports that there is a vast movement directed by Young Turks, Kurds, and Tartars, led by Enver Pasha and other Turks, and that Turkish troops are everywhere disregarding the Armistice terms, and endeavouring to establish communication with Russian Bolsheviks. Fighting has begun in some districts between the Turks and the Armenians, and the President begs the Conference to send Allied detachments immediately, or alternatively munitions. The situation, he adds, is very critical.

Turkey

Escape Of Halil Pasha. From Prison at Constantinople.

LONDON, August 15.
The "Times" learns from Constantinople that Halil Pasha, uncle of Enver Pasha, who was arrested last April in connection with the Armenian massacres, has escaped from prison, accompanied by the Chief warder and the Officer Commanding the Guard, despite the "Entente's" request that the Porte should exercise particular vigilance in the matter of the custody of political prisoners. Halil Pasha is considered largely responsible for the sufferings of the troops taken prisoners at Kut.

Persia

Independent Persia. Anglo-Persian Agreement. Integrity and Independence Recognised

PARIS, August 15.
The "Temps" states that the Anglo-Persian agreement now concluded recognises the independence and integrity of Persia, but the terms appear to indicate that British influence will be paramount. The Shah has started for England in connection with the agreement.

Details of the Agreement.

LONDON, August 15.
Reuter issues details of the new Anglo-Persian Agreement, the general result of which, it is hoped, will contribute largely to the future peace of the East as well as end foreign intrigues and jealous competition of rival Powers, and give Persia the best chance to recuperate what she has had for a century. After giving the pledge to respect absolute independence of the country, the agreement undertakes to supply, at the cost of Persia, such expert advisers as considered necessary for administration and also to lend officers for the new uniform military and police force, which it is proposed to establish, while the British Treasury will advance £2 millions, to be shared equally by the Indian Government and secured upon customs revenues, in order to permit the initiation of necessary reforms.

Italy

Italian Warship Sunk.

LONDON, August 15.
Lloyds reports sinking of the Italian warship "Basilicata" near Tewfik after explosion resulting in the blocking of Suez Canal.

Ireland

Sin Feinism.

Government Decision to Suppress It.

LONDON, August 15.
The Government has decided to suppress Sin Fein and similar bodies in County Clare and publishes a long list of crimes on which this decision is based.

Egypt

Egyptian-Labour Trouble. Recrudescence of Nationalist Agitation.

LONDON, August 13.
CAIRO.—The tramway service has been entirely suspended owing to a strike. It is feared that the railwaymen and waterworks employees will strike and recrudescence of nationalist agitation is expected.

Germany

German Republic. The National Assembly.

LONDON, August 14.
WEIMAR.—The President announced to-day in the National Assembly that the Government deferring to the general wish, agreed to continue the name of the National Assembly, but with the rights and duties of the Reichstag. Herr Erzberger said that if the "Entente" tried to seize the yield of the "Distress offering" (as the levy on property is styled), he would ask the National Assembly to cancel the levy.

German note re-new Constitution of Danzig.

LONDON, August 16.
BERLIN, August 15th.—The German note has been presented at Versailles requesting that negotiations be begun as soon as possible on the new constitution of Danzig, and its relationship to Poland.

LONDON, August 16.
The Melbourne protracted costly federal steamers strike has ended by the men accepting Government's conditions.

German Note to Entente.

Warns Against Overhasty Evacuation.

LONDON, August 16.
BERLIN.—The German Government note to the entente denies that evacuation of Lettland has been purposely delayed, and says it is proceeding in accordance with the plan agreed upon by Goltz and Gough on 19th July. It declined to comply with the demand to recall Von Goltz, which is encroachment on the German Military authority and reserves the right to recall Von Goltz when evacuation is sufficiently advanced. The note concludes by declaring that German volunteers are very bitter at the nonfulfilment of Ullman's Cabinets promise to allow them to settle in the country and become Lett citizens. The note warns the entente of the danger of increasing friction by overhasty evacuation.

Germany's New Constitution. The Imperial Chancellor Appointed.

LONDON, August 13.
BERLIN.—The new Constitution has been promulgated. Herr Bauer is appointed the Imperial Chancellor and the "National Assembly", will henceforth be styled the "Reichstag," while the "Federal Council" replaces the States or Federal Committee. A decree of the Imperial President orders all officials and members of the defence forces to take the oath of the Constitution.

Bulgaria

A Munition Depot Explosion.

LONDON, August 14.
BRUSSELS.—A telegram from Cologne says: a British Ammunition Depot exploded at Kall. The bodies of fourteen workmen have hitherto been recovered from the ruins. A large number of men were injured.

Japan

Japan and Russia.

LONDON, August 15.
TOKIO.—Japan has informed Admiral Koltchak that she is unable to accede to the request to send several divisions to assist against the Bolsheviks.

Continental News.

Ministerial Appointments.

LONDON, August 16.
The "Morning Post" says:—Sir George Buchanan is appointed ambassador in Rome. Sir William Tyrrell, second in command to Mr. Grey, at Washington. Maxmuller, minister plenipotentiary at Constantinople. Sir George Clerk, minister to Czecho-Slovakia, and Theophilus Russell minister at Berne.

Pay and Pensions of Indian Army Services.

LONDON, August 16.
In the commons, Mr. Montagu replying to a question said, that in considering the revision of rates of pay of British officers in the Indian army, the question of pay and pensions of departmental officers of the Indian army services would also be included.

LONDON, August 16.
Lord Lee of Fareham is appointed President of the board of agriculture.

LONDON, August 16.
The Executive of the dockers union in Liverpool has repudiated the proposed three days stoppage.

Indian Telegrams.

(From our own Correspondent.)

By Wire.

The Punjab

Special Tribunals.

The Hoshiarpur Case.

LAHORE, August 15.

Judgment was delivered to-day by the Special Tribunal in the Hoshiarpur case in which Ganga Singh was charged with offences under Section 124 (a) I.P.C., and rule 25, Defence of India (Consolidation) Rules. Ganga Singh was sentenced to six months' rigorous imprisonment.

The Barajadi Deraiment Case.

AHMEDABAD, August 15.

The hearing of the Barajadi derailment case concluded to-day. Mr. Chimanlal Parekh, pleader for the accused, submitted upon the nature of the confessions of the accused and submitted that they bore the stamp of a common inspiration and submitted that the confessions if read together, would clearly show that they were given by the police and were absolutely false. Mr. Ardesbir Karaka, pleader for accused No. 9, also argued that the police had worked up the case. Mr. Banning, Pleader for the Government, argued the case for four hours and deprecated the idea of revenue officers like the Mamlatdars going out for investigations in criminal cases. There was nothing strange in people assembling at a railway station to witness a special train that was to pass that night. As a result of the day at Ahmedabad had created interest in all people it was preposterous to believe that the accused master had no breathing time as the defence urged him to have simply because a couple of goods trains had to pass Barajadi station. He maintained that the bridge pillar was an essential element in the case and its mere removal by the accused in the confusion did not affect the prosecution case in any way, since the whole matter was of little consequence to the accused as they played no material part there. It was ridiculous to believe that the accused were tutored to give false evidence over the whole matter, and referring to Habib, Sub-inspector, Counsel asked the Court whether that was the man who would infuse spirituality in the minds of the accused. Some of the accused complained of ill-treatment and others attributed the whole of their confession to pressure from the British Rajdars, which was the main story of the defence story. Mr. Banning emphatically asserted that the confessions were neither uniform nor voluntary nor were the wire-cutting business was concerned. He did not understand why the accused Mahadul Dulakh went to the Small Causes Court on the 11th morning to answer a notice to show cause why a decree should be executed and even if he went to Ahmedabad there was no earthly reason for his staying overnight at Ahmedabad. Counsel suggested that mere position and respectable stations in life of some of the accused ought not to weigh with the Court. Judgment in this case will be delivered on Monday, the 18th.

Vayed Wire Cutting Case.

The second Special Tribunal, reassembling this morning, proceeded to hear examination of another witness Jeeva-jeebal in the Vayed wire-cutting case, who deposed that he was a Dharala by caste and a cultivator of lands by occupation. He said he was present at the Paravadi meeting, when he saw accused Nos. 1, 2, 6, and 5 as leaders. They all said Mr. Gandhi who was arrested would be released if they harassed the Government by cutting the telegraph wires and derailing trains. The Dharalas and Girasias did not agree to this proposal and refused to cut the wires, finally leaving the meeting. Only Patidars remained in the meeting with a very few isolated exceptions of Dharalas, who belonged to the patidar Party. Eventually they cut the "Van Road" to Goratalay and approached the wire posts there. A ladder was brought from the Paravadi, and fixing it to the posts they mounted up. He saw Bhailal on the ladder and heard the cutting of wires by the sound the cuts produced. He saw there was a number of other accused whom he mentioned. Mangalvardi (No. 18) was breaking the insulators. Khatbal said as Mr. Gandhi was going that night from Bombay, it would be not safe if they derailed the train. Hence the idea of derailment was given up. After cutting the wires they went to their respective homes or fields. After a lengthy cross-examination by Mr. Parekh, another witness, Motilal Chumilal, was taken up to prove that the topographical chart of the scene of offence prepared by him was correct. He verified the chart. The Court then rose for the day.

Narajadi Deraiment Case.

The hearing of the Narajadi derailment case concluded at Ahmedabad before the Special Tribunal on Friday. Mr. Chimanlal Parekh, pleader for accused Kassam, commenting upon the nature of the confessions of the accused, submitted that they bore the stamp of a common inspiration. Confessions, if read together, would clearly show that they were given up by the police and were absolutely false. Mr. Ardesbir Karaka, pleader for accused No. 9, argued also that the police had worked up the case. Mr. Banning, Public Prosecutor, rebutted the defence contention and said that mere position and respectable stations of life of some of the accused ought not to weigh with the Court. Judgment was reserved. The second Special Tribunal, reassembling on Friday morning, proceeded to hear examination of another witness. Jeeva-jeebal in the Vayed wire cutting case. He said that he was present at the Paravadi meeting, where he saw four of the accused as leaders. They all said that Mahatma Gandhi who was arrested, would be released if they harassed the Government by cutting the telegraph wires and derailing trains. Eventually the wires were cut. One of the accused had suggested that as Mr. Gandhi was going that night from Bombay, it would be not safe if they derailed the train. Hence the idea of derailment was given up. After cutting the wires they went to their respective homes or fields. Further hearing was adjourned.

Bombay

Cable delay.

BOMBAY, August 16.

The Superintendent, Eastern Telegraph Company, reports following delays in transit on cables:—Bombay to London—Full rates—1 3/4 days, deferred 2 1/2 days. London to Bombay—Full rates—2 days, deferred 4 1/2 days.

Re-organisation of Medical Service.

BOMBAY, August 16.

Under the auspices of the Bombay Medical Union a meeting of the Members of independent medical profession of Bombay was held this evening, Dr. F. N. Kapadia, presiding, to consider the question of re-organisation of medical services, medical education and alleged differential treatment of Indians in I. M. S. and the attitude of British Medical Association towards Indian Medical profession in their memorandum circulated among I. M. S. officers in India in January 1919. The speakers emphatically repudiated the allegations made in the memorandum against Indians and emphasised that the time had come for Indians to get a far larger share in the administration of the country which they now demanded not as a favour but as a right. At the same time they had no animosity towards their English brethren. They further said that the British Medical Association was widening the gap that already existed between Indians and English by the circulation of such memorandum. The following resolutions were unanimously passed at the meeting:—(1) That the Indian Medical Service should be divided into two distinct and separate branches one purely military and naval, and the other civil, the latter to form a war reserve with adequate training; (2) that all the branch should be recruited by simultaneous examinations held in England and in India so as to afford equal opportunities and conditions for competition to Europeans and Indians; (3) that all educational and professional appointments should be thrown open to the profession at large in the United Kingdom and India and that the candidates should be selected by the educational minister with the assistance of a selection board; (4) that the meeting emphatically protest against the distinction made by the Government in making recent permanent appointments in I. M. S. of 33 Europeans out of about 146 and only 17 Indians out of 930 holding temporary commissions in the service and further suggests that the present low percentage of Indians in the permanent cadre be soon brought up to at least 33 per cent by fresh permanent appointments from among Indians who creditably served in the war; (5) that the meeting condemn the racial distinction made by the Government in the recent order of the Government of India to effect that enhanced rate of pay for Indian members of I. M. S. Joining after 1st December 1918 should be under consideration while it should be already made applicable to Europeans joining the service after that date and (6) that the meeting protest against the hostile and unfair attitude taken up by the British Medical Association towards the legitimate aspirations of Indian Medical profession. It was further resolved to communicate these resolutions to the Local Government, the Government of India, the British Medical Association, the Secretary of State for India and the premier.

Simla

Viceroy's Visit.

N. W. Frontier Provinces Troops.

SIMLA, August 17.

A Press Communique says:—H.E. the Viceroy accompanied by Lt. Genl. Sir H. Hudson, Adjutant General in India and with Mr. S. R. Hignell, officiating Private Secretary, Lt. Col. R. Verney, Military Secretary, Lt. Col. H. Austin Smith, Surgeon and Captain Frayer, A. D. C. in attendance, left Simla on Saturday the 9th instant on a visit to the troops in the North West Province. The Viceroy reached Peshawar on the evening of the 10th and was the guest of the Chief Commissioner.

On the morning of the 11th His Excellency motored out to Kacha Garhi and Jamrud and visited the troops camped there, under the command of Major General Sheppard, and later proceeded to Ali Muejid where he breakfasted with Brigadier General Christian and staff and visited the hospital and troops. In the evening His Excellency motored over to Nowshera, where he was received by Major General Sir W. Bagnall and Generals Sir Padma Sham Shere Jung, and Sir Baber Sham Shere Jung, and walked round the barracks seeing the British and Indian units and inspected the Peshawar Battalion. His Excellency spent the morning of the 12th in visiting hospitals in Peshawar and during the evening he motored round the cantonment visiting each of the units stationed there in their respective camps. His Excellency made an early start on the 13th and motored direct to Dacca where he was received by Brigadier General Brooker, who took him round the various camps. On the return journey His Excellency lunched with Brig. Genl. Peebles at Landi Kotal and visited the fort and troops. His Excellency returned to Peshawar at 6 p.m. His Excellency was the guest of Genl. Sir A. Barrett and the officers of the headquarters staff to dinner that night and later entertained for Kohat accompanied by the Chief Commissioner and Sir A. Barrett. His Excellency was received on arrival to Kohat by Major General Skeen. Before breakfast the hospitals and the various units in Kohat were visited and afterwards he motored to Hangu where a short time was spent, and thence to Thei, where he lunched. After lunch the Viceroy visited the Hospital and the Fort and left at 3 p.m. for Parachinar halting en route to inspect the camps of the various units who were drawn up to receive him. The Viceroy was received on arrival at Parachinar by Brig. Genl. Fagan and was the guest of Major Heale. The forenoon of the 15th was spent in visiting the units and hospital and in the afternoon His Excellency motored out to Ali Mangal and Peiwar villages where he had tea with the officers of the Kurram Militia camped there. The Viceroy and Party left Parachinar on the 16th for Kohat and entrained that afternoon for Simla, where he arrived on the afternoon of the 17th instant.

Dacca Camp Sniped.

SIMLA, August 16.

A Press communique says:—Dacca camp was sniped from the left bank of the Kabul River on the night of the 14th instant. There had been some firing on our piquets in Tochi. Raids by Mahsuds, Sherranai and Suleiman Khel have occurred in Derajat, one gang being punished by our troops and constabulary. Bands of Suleiman Khel Kakars and Wazirs are still out in Northern Zhob.

Burma

Rangoon Rice Market.

RANGOON, August 16.

Finding that the holders of paddy stocks were refusing to sell at fixed prices, the Foodstuffs Commissioner asked the Local Government to bring the notification of May last into effect and on proof being furnished, notice commanding paddy has been issued through the Deputy Commissioner calling upon all traders to place their stocks at the disposal of the Government. A number of such notices have been issued and more are being prepared. Up to now notices have been chiefly served in the districts, but when lists of stocks called for have been received, similar orders will be issued in Rangoon, if necessary.

The tone of the rice market is much easier.

Indian News.

According to a Poona message, the Russian General Polovtsov has arrived at Gansakhind on a short visit to Their Excellencies.

In connection with the signature on the Treaty of Peace, 2,338 prisoners, including 113 females, were released from jails in the Presidency of Bengal.

A Poona message says:—A number of important Government of India officials have been invited to meet His Excellency Sir George Lloyd in Bombay on Wednesday, the 20th instant to discuss certain aspects of the housing problem.

The S. S. Lanka arrived at Rangoon yesterday somewhat affected by heavy weather encountered since leaving Calcutta, and the S. S. Egra takes her place on the return journey. The Ega also arrived yesterday.

A Burma Government notification states that all restrictions on outward voyage from the United Kingdom are now removed.

The total subscriptions for the new Indian loan up to the 14th inst. are Rs. 13,81,84,100, inclusive of Rs. 74,32,825, in the shape of war bonds.

The Government dockyard, Rangoon, employing about 2,000 men reduced the working hours from 52 to 47½ per week simultaneously with the Irrawaddy Flotilla dockyard and report satisfactory result. No reduction of work is effected.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయమున

వెలకుదొరకు పు సకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సరాది సంచికలు.

అనేక చిత్రనిచిత్రములతో నిండియుండును.

మొదటి సంచిక	వల ప్రతి 1-8	1-0-0
రెండవ	"	1-0-0
మూడవ	"	1-0-0
నాల్గవ	"	(కొద్ది భరితులే) 1-8-0
ఐదవ	"	1-0-0
ఆరవ	"	1-0-0

ఇందు విశేషా మహాసంగ్రహ చరిత్రము విశేషము.

ఏడవ సంచిక	వల ప్రతి 1-8	1-0-0
ఎనిమిదవ	"	1-0-0
తొమ్మిదవ	"	1-0-0
పదయవ	"	2-0-0

ఈ పదిసంచికలను ఏక కాలమున కొనుపారక

మొత్తముమీద సరసముగ యిచ్చెదము.

(ప్రొద్దుకర్తలు వేల.)

2. ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రమహా సభాభ్యుత్థాన రహస్య సాహసములు, ఆహ్వాన సభాభ్యుత్థాన యజమానములు, పిల్ల చిత్రములు, చిత్ర తీర్మానములు, సలహానామా చక్కని కై లిల్స్ పెద్దలక్షణములతో ముద్రించబడి యున్నది. వల ప్రతి 1-8 1-8-0

6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రామ వివరములు సంతకముతో చిత్రపటములతో ముద్రితమై యున్నది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212 మద్రాసు

స్థానికాది వార్తలు

బ్రిటిషు దేశమునుండి ప్రయాణము:—బ్రిటిషు మహామండలి ప్రయాణము చేయుట కిప్పుడెట్టి అభ్యంతరమును లేదని బర్మాదొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

“ఆంధ్రవాణి”:—ఈపత్రిక యికనుండు నూతన కారములో వెలువడుననియు, స్వకీయ మద్రాసును నుండింకలనుననియు, తెలిసికొనుటకు సంకసించెదము.

గవాయి ప్యాసిఫేబులు:—నిన్నటిసాయంకాలము, ప్యాసిఫేబులుగారు, మైలాపూరు సంఘము కక్షమున పాడి, నభ్యులను తమ గాత్ర మాధుర్యముచే నానందాల్లి నోలలాడించిరి. నభామందిరము, శ్రోతలచే క్రిక్కిరిసి యుండెను.

మద్రాసు లైట్ సోబు:—బట్టలను కుభ్రపరచెడి నుబ్బలను బండింటిని మదరాసు పాతచాకలపేటలోని కె. వి. సోపరిగారు మాడు బంపిరి. ఇవి బట్టలను కుభ్రపరచుటలో నిజే కత్తు నుబ్బలను దీసిపోవు. వెలుగునగునగునన్ని. భారతీయులీతీతీయ పరిశ్రమను ప్రోత్సహించుటకు గోరెదము.

క్రొత్త పరిశ్రమలు:—తిరువాన్కూరు సంస్థానమున వెనసలు పుల్లలను అగ్ని పుల్లలను తయారుచేయుటకు తగిన అదవులును లోహములను కలపు గాన నీపరిశ్రమలను ప్రారంభించుటకు సంస్థానమువారు ప్రత్యేకముగ రెండు సంఘముల వారి కనుమతితో సంకడరని తెలియుచున్నది.

25 ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ, ఆనంతపురము:—ఈసభ ఈనెల 23, 24 తేదీలను ముర్రాశ్రీ ఆనంతపురము నుబ్బకృష్ణారావు లి. ఏ. వి. యార్ గారి అధ్యక్షతన జరుగును రాయినాపేట మినుకల హంపయ్య, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు. (నాటి కంఠరావు, ప్రధాన కార్యదర్శి.)

సప్తమాంధ్ర మహాజనసభ, ఆనంతపురము:—ఈసభ ఈనెల 24, 25, తేదీలను ముర్రాశ్రీ గాడిచెల్లనారి స్వోత్తరావు యం. ఏ. గారి ఆగ్రహాధిపత్యమున జరుగును. రావునాపేట పులమతి అదియార్ రావు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు. (నాటి కంఠరావు, ప్రధాన కార్యదర్శి.)

శ్రీ సంగీతశాల:—కోనేరి రాజపురము వైద్యనాథయ్యగారివల్ల పాటకచ్చేరి 20 తేదీ బుధవారము సాయంకాలము 4-15 గంటలకు గోకేళహళ్ళిలో జరుపబడును. మాయనరం నుబ్బయ్యగారు, ఫిడేలు, అలగకోరింపిల్ల నృదంగము, నుందరయ్యగారు ఘటము, రంగస్వామిపిల్ల మొస్సింగు, వాయిం చెదరు.

తెలివాల్లలో కలుగుచున్న ఆలస్యము:—ఏ. బొంబాయినుండి లండనుకు ప్రార్థిరేలు ఆర్డినరి 42 గంటలు ఆలస్యము. బొంబాయినుండి లండనుకు సగమురేలు డిఫర్ 80 గంటలు. లండనునుండి బొంబాయికి ప్రార్థిరేలు ఆర్డినరి 48 గంటలు. లండనునుండి బొంబాయికి సగమురేలు డిఫర్ 78 గంటలు. అని చెన్నపురి తెలిగొని పూర్వముగా ప్రకటించిరి.

చెన్నరాష్ట్ర కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము:—ఈనెల 20 వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయంకాలము 5-15 గంటలకు మహాజనసభా మందిరమున స్థాయిసంఘ సమావేశము జరుగును. రాజప్రతినిధిగారికి స్వాగతము, లాడు గోవిందదాసుగారిలేఖ, రాష్ట్రీయమహాసభా చిత్తు తీర్మానములు, మున్నగు విషయములు చర్చింపబడునని కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి.

వావిలికొలను రామానుజ రావుగారు:—కడవల్లాలోర్లు పీదదయ నుమారు 25 సంవత్సరములు తనిచేయుచుండి తనబంధువర్తనమునకేమి మిత్రవర్తనమునకేమి చాలసాహాయ్యముగ నుండిన వావిలికొలను రామానుజరావు తంతులు దియేగారు ఆకస్మాత్తుగ మదనపల్లెలో 10 తేదీ ఆదివారం కోనాస పక్షపాతము చేత స్వర్గస్థులై. బంధుమిత్రవర్తనలకు నిందాపరితాపకరముగ నున్నది.

మదరాసులోమరణములు:—ఆగష్టు 16-వ తేదీలో ఆంధ్రమయ్యకు వారమునకు మదరాసులో 1000-కి 62.1 వంతున మరణములు సంభవించినవి. కలరా ఒకనికి సోకెనుగాని మరణములు లేవు. మనూరి 41 మందికి తగిలినది; 11 గురు మరణించిరి. ఇంపుయెంజావలన 120 మంది మరణించిరి. ఇతర జ్వరములవలన 22 మరణములు కలిగినవి.

దర్శి చెంచయ్యగారు:—దర్శి చెంచయ్యగారిని నిడుదలచేయగోరుచు దర్శి రంగయ్యగారును మహాలక్ష్మమ్మగారును ఆంధ్రా నివిజలైస్సు కమిటీ కార్యదర్శియైన, ఇండియా దొరతనమువారికిని, చెన్నపురి దొరతనమువారికిని పంపిన తలెవాల్లనుగూర్చి దర్శి చెంచయ్యగారిని ఇంకలో నిడుదలచేయుటకు యిండియా దొరతనమువారు రంగీకరింపలేదని చెన్నపురి దొరతనమువారు ఈనెల 14 వ తేదీని ప్రకటించిరి.

పనిచేయుకాలమును తగ్గించుట:—రంగూను నానా నిర్మాణకాలముందును, విరావతీ నానా నిర్మాణకాలముందును 2000 మంది పనివాండ్లదివరకు వారమునకు 52 గంటలు పనిచేయుచుండిరి. ఇక ముందు 47½ గంటలు పనిచేసిన చాలావని దొరతనమువారేర్పరచిరి. ఇందువలన కార్మికులకు సంక్రమితిగినది. పనిసరిగనే తనకటివలెనే జరుగుచున్నది.

చెన్నపురి రైతు వారిభూస్వాముల సంఘము:—ఈ సంఘమువారి కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు సభ్యులుగా ము. కాకి నాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు మరల నియోజింపబడిరి. ఈసంఘమువారి కార్యనిర్వాహక సంఘసభ ఈనెల 20 వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయంకాలము 5-15 గంటలకు మహాజనసభా మందిరమున జరుగును. రాజప్రతినిధిగారికి స్వాగతము, ఆహార సమస్య, మున్నగునవి చర్చింపబడును.

రంగూను బియ్యపు వర్తకము:—రంగూనులో వర్తకులు భాగ్యమును నిలువచేసి నిర్ణయింపబడిన ధరల ప్రకారము విక్రయింపకుండుటచే నిబంధనల నమలు జరుపవలెనని కాళాధికారి బర్మాదొరతనము వారికి వ్రాసెను. దొరతనమువారు భాగ్యమును కక్షవరము కొంచురని కొందరు వర్తకులకు నోటీసులు పంపబడినవి. తక్కినవారికిగూడ త్వరలో పంపెదరు. ఇంకవరకు రంగూను వర్తకులకు పంపబడలేదు. నాలుగు వర్తకులకు పంపబడినవి. ఇకనుండు రంగూను వర్తకులయొద్దనున్న నిలువ తేలగానే వారికిగూడ పంపబడును.

“తరుణ భారతి”:—గంధి మహాత్ముడుగుజరాతి భావమును “తరుణ భారతి” యను పేర నొక వారపత్రిక పత్రికను రెండువారములలో స్థాపింపబడునని ప్రకటనము బొంబాయినుండియే ప్రకటించబడును. ఇపుడాండ్లైతే భావ.లో వారు ప్రకటించుచున్న “ఎంగు ఇండియా” అను పత్రికవలె సత్యాగ్రహ ఉద్యమమును వ్యాపింపజేయుచు నిష్పాదముగా కత్తెమును వెల్లడించి పాలకులకును పాలకులకును శత్రుత్వమునుండును. హిందీభాషలోగూడ నొక వారపత్రికను స్థాపింపవలయునని వారి సంకల్పము, అని సత్యాగ్రహ శ్రమవాసి యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

వింతగొల్పు మూఢభక్తి:—ఇకగల్లు గ్రామమునకు మూడుమైళ్లదూరముననున్న యంగన్న కుంటవద్ద నుమారు మూడునెలలక్రిందట ఒక మహమ్మదీయుడు చనిపోయెను. ఆతని కొమారు లచ్చటనే సమాధి కట్టించి ప్రతి ఆదివారము దీపారాధనచేసి బండలలు ఊరేగించుచుండిరి. ఇంకలో చుట్టుపట్టు గ్రామములయందున్న ప్రజలకు తెలిసి అచ్చుపేటలో గొప్ప మహాత్మ్యమునందని వెల్లడి పెంకాయలు, మొదలగునవి అర్పించి భక్తితో సమాధియట్లు తిరిగినయ్యచుండిరి. ఇప్పటికి మూడుమాసములైనను మహాత్మ్యమేమియు గన్పట్టలేదు. అయినను ప్రజలందరు మూఢభక్తితో ఇప్పటికిని ఎండలకోర్చి, భవ్యము మగుననియు, ఫలితము లేదనియు తలంపక పోవుచునేయున్నారు. హిందూదేశమునందీమూఢభక్తిగ్రాసమేనాడు పాడుకొనినదోగాని పోపులకిచ్చగించును. అప్పురానా వేంకటరంగారావు ఇకగల్లు,

పంజాబులో ప్లేగు:—పంజాబులో బ్రిటిషు దొరతనమువారికింద నున్న డేశమున చాలై సెలగిరుతు ప్లేగువ్యాధి ప్రార్థిగా ఆంధరించినదిగాని యిటీవల నైలాలోట మండలమున నొకరి కివ్యాధి సోకినట్లు తెలియుచున్న దని పంజాబు దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

సుబ్రహ్మణ్యశివగారు

సహాయ నిధి

నాయకులవిజ్ఞప్తి

సుబ్రహ్మణ్యశివగారు విదంబరంకిళ్ళిగారికి సహకారులయి చాలజేకసేవను చేసియున్నారు. ఆయనకుగల దీర్ఘవ్యాధికారాగృహము నందున్నపుడు చాలతీవ్రమైనందున ఆయన ఇప్పుడు కడలుటకు మెదలుటకు గూడ కత్తిలేకుండ నున్నాడు. ఆయన తల్లి వృద్ధురాలు. ఆమెయే ఆయనను శరతుడు చేయవలసియున్నది. వారిద్దరిని జీవనోపాధి జరుగుటకు తగిన ధనమును సమకూర్చవలసియున్నది. సుబ్రహ్మణ్యశివగారి జేకసేవను గూర్చి ప్రత్యేకముగ వివరంక నవసరములేదు. ఈ నిధి భారతీయులందరును సహాయము చేయవచ్చును. ఈనిధికి వంకడలచిన ధనమును డాక్టరు. ఎం. సి. నజుందరావు, మైలాపూరు, మదరాసు. అరు. చిరు నామాకు పంపవచ్చును. వారు ప్రజలకుగానుండ సంగీకరించి ఇట్లువిన్నవించువిజ్ఞాపకులు:—డాక్టరు, ఎం. సి. నంబందరావు. సి. రాజగోపాలాచారి, డాక్టరు పి. వరదరాజులు నాయుడు, ఆదిశారాయణశ్రేష్ఠి, టి. వి. గోపాలస్వామి యుదల్యూరు, టి. వి. శేంకటాచార్యులు, మహమ్మదు సదుల్లా బాదుషానాపేట.

వాతావరణ నిధి

1919 సం: ఆగష్టు నెల 18-వ తేదీ సోమవారము.

జిల్లా యభ్యువగరములు	జిల్లాలలో ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ				
	జిల్లా	జిల్లా	జిల్లా	జిల్లా	జిల్లా
	24 X 100	24 X 100	24 X 100	24 X 100	24 X 100
గోపాలపూరు	84.8	78.4	1.89	25.84	20.20
విశాఖపట్టణము	86.9	82.1	...	11.18	15.89
కాకినాడ	86.1	76.7	0.04	9.79	15.89
బందరు	84.8	78.2	1.80	20.47	16.67
ఉంటూరు	92.0	75.4	...	16.78	14.71
కెల్లూరు	96.0	76.1	0.81	8.29	6.91
మద్రాసు	96.0	76.1	0.06	9.23	10.07
మదరాశ్వాడు	82.8	73.2	...	16.98	16.94
అనంతపురము	94.8	75.6	...	11.76	8.06
కర్నూలు	89.8	74.8	...	1.66	7.97
కర్నూలు	87.8	75.0	0.08	8.47	12.90
కడప	93.4	79.8	...	14.41	12.26
తెలంగాణ	85.1	66.9	0.88	18.25	15.61
కెల్లూరు	95.0	74.0	0.62	16.37	14.42
నీలము	97.0	78.2	0.07	15.81	17.30
కోయంబత్తూరు	89.4	71.5	...	6.19	7.71

దక్షిణదేశమున వాయుభారమునం దంతగా మూర్ఛలేదు. సర్కారులలో భారము హెచ్చినది. తక్కిన వుత్తర భాగమునందు తగ్గినది. తూర్పునను ఉత్తరపుకనుమ మిక్కిలి హెచ్చినది. పశ్చిమతీరమున వర్షలక్షణములు స్వల్పము. దక్షిణమున చాల హెచ్చు. చాలవోట్ల వర్షము తగ్గినది. చెన్నపురితీరమునం దుత్తర దక్షిణములను దత్తమండలములందును పకటి వుష్ణము తగ్గినది. మధ్యభాగమున రాత్రి వుష్ణము హెచ్చినది. సముద్రతీరమున సూర్యనిధి తగ్గినది. తేమ అన్నిచోట్లను హెచ్చినది. ముప్పులన్నిచోట్లకు కలవు. వర్షము గూడ సంతటను కలదు. మంచుగూరు, బండిరు, గోపాలపురములలో రెండేసి దువ్వులను కల్లిగోట, పెంగుగూరు, కోడై కొటలలో నొక్కొక దుక్కియు కొచ్చివెల్లులలో ఆరదుక్కి వరుసను తురిసినది.

ఎడ్వర్డు, బి. రాను

ఆక్లింగు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

లేఖకులకు

కాగితము యొక్క రేఖాప్రకృతి, గొలుసు కట్టుతోడను, కనబడని శిరాతోడను, పెన్నిలు తోడను వ్రాయబడు వ్రాతలు ప్రకటింపబడవు. పోస్టుకార్డులమీది జిలుగు వ్రాతలు అంగీకరింపబడవు. [ఆం. వ. సం.]

జూ బు లు

I

అయ్యో, బిజినెస్ బహదూర్ కేకేపిల్లగారికి తనను చెన్నైకి కాపాడకు సభ్యులుగా ఎన్నుకొన నీయకుండ కొండకు బ్రాహ్మణులు అడ్డపడివారని చెప్పిస్తూ ప్రతికూలంగా జరిగింది. అయితే నాకే తమిళ భాషాభివృద్ధికి సహాయము చేయకుండా, తెలుగు బ్రాహ్మణ ప్రత్యర్థికి సహాయము చేయుట పిల్లగారికి మరింత కష్టముగానున్నది. తెలుగు వారు తెలుగువారికి ఏల సహాయము చేయరా? తమిళ భాషాభివృద్ధిగారి పేరును లాగి పిల్లగారు కుట్రగాగా బయటపడినారు. గా. వింతామణిగారిని సంయుక్త రాష్ట్రముల వారు శత్రు ఎన్నుకొనక అసలు ఆ రాష్ట్రముననే యెన్నుకొనియెడల వింతామణిగారికి దుఃఖములు అంతగా అలవి యుండదు. కేకేపిల్లగారును అట్టివారు.

1-వది } కో. పు.
12-8-19 }

II

మోరిబోర్డు హయాల్సు ఎలిమెంటరీస్కూలు

అయ్యో, రాజ్-అలలాకాలో చేరిన మామోరిగ్రామ మండల ఒక హయాల్సు ఎలిమెంటరీ స్కూలు మాత్రముగా స్థాపింపబడినది. ప్రధానోపాధ్యాయులు వేసవి కాలపు నెలలకు లక్షలకు పైబట్టి చార్జీలు చెల్లుకొనిరి. ఆరవరగతి ప్రాంతంబున జడపడి. ఎక్కువ భాగం యందు బేతన, తక్కినవారకాలల కంటే సభివృద్ధి మాత్రమే చేతన మాత్రమునందలి ఎలిమెంటరీ స్కూలు హయాల్సు గ్రేసు స్కూలుగా మార్చిరి యెంతో సం తోషించిరి. కాని తాలూకాబోర్డు వారి స్కూలును గురించి తగినరీతిలో పరిశీలించుచు తొలయు కొనవలయును. వారి స్కూలు నకు కొంత ప్రాధాన్యమును గట్టించుచేతన. ఇట్లు లెంచుచు టర్నియం మొదలయిన సకలము కారణవని పాద్యా వ్రతగారు తాలూకాబోర్డువారికి వ్రాసినది. కాని వారి తపాకు గట్టు చేపట్టుకుంటు కారణము వ్యక్తము ఒక సేకరింపబడు మాభ్యాసకరమని నమోదుంటు ఇక స్పెక్టరు గారివ్వారా పాద్యావ్రతగారు బోర్డువారికి విన్నవను పేరు గాని తాము తప్పి పరిశీలించిన ఏమట ఆ సంకతి యొకటిగాని కదా అని స్పెక్టరు ఇక స్పెక్టరుగాక అడ్డరిచ్చిగాని యింతటికే రాలేదు. ఇదివరకు ఎలిమెంటరీస్కూలుగా మార్చుకొన్న స్కూలు వ్యయములకుగాన బోర్డువారు రు. 10-0-0 ఇచ్చుచుండిరి. ఇప్పుడు ఆయాకు మామాయిలే యిచ్చుచుండుట భాగులేదు. ఈసారి యీ తరగతి కాలములో చాలదకుట లేదు లేల్లము. ఇక పాద్యావ్రత మాభ్యాసకరము. వైదివయముకేకాక ఈ స్కూలువందు ఉపాధ్యాయుల మాత్రము విశేషముగానున్నది. ఒక ఉపాధ్యాయుడు రెజిస్ట్రేషన్ చేయగా రమరమి నెలలోకాల కిప్పుడాఫ్టులతో ఉపాధ్యాయుడు నియమింపబడెను. ఒక ఉపాధ్యాయుడు ట్రాన్సుఫర్ అయి 20 శాతం లయినను ఇంకను అడ్డంకులతో మరెంతో ఉపాధ్యాయుడు చేరలేదు. తీరమునప్పుడు ఒక ఉపాధ్యాయుడు చాలకొను నెలలపుచ్చుకొన్నప్పుడు ఆఫ్ఫలకన మరెంతో ఉపాధ్యాయుడు చేర్చవలదలెను. ఇట్టిలోపములవలన బాలరవిద్యాభివృద్ధికి వ్యయము కలుగుచున్నది. కావున రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డువారు, క్వెరల మామూలునకు తగిన సామగ్రిని సప్లయ చేసియు, సేకరణ చేర్చుటచేసేయు వ్యయమున కిచ్చు సామగ్రి పొంది స్థిరముగా ఉపాధ్యాయుల శిక్షరీయము స్కూలు సర్వరాభివృద్ధి కొందుంటు చేయ ప్రార్థించుచున్నాము. మోరి గో. వేంకటాచలపతిరావు. 11-8-19 గ్రామసంఘ కార్యదర్శి

ఆంధ్రసహకార సమైక్యనము.

ఒక మనవి.

అయ్యో, బెజవాడలో జరిగిన ప్రథమ ఆంధ్రసహకార సభలో యీ విధముగ తీర్మానింపబడినది: "వార్తాపత్రికలు, పత్రికలు, ఉపన్యాసములు, ప్రచురణములు, మొదలగువాని మూలమున సహకారభావము ఆంధ్రులలో పూర్వముగ వ్యాపింపజేయుటకును, సహకారసంస్థల నిర్వహణమునందు ఆంధ్రులకు శిక్షాసాగి ఆయా చేకరములకు అనువగు రీతిని సహకారోద్యమమును వ్యాప్తమునొందించి బలపఱచుటకును, ఆంధ్రచేత మునకు ప్రత్యేకముగ ఒక రాష్ట్రీయ సహకారవ్యాపక సంఘమును "ఆంధ్రసహకార సమైక్యనము" అనుపేరుతో స్థాపింపవలెనని యభిప్రాయపడుచు ఆ సంఘనిర్మాణమునకై వెంటనే తగు ప్రయత్నములు చేయుటకొరకు యాదిగున పేర్కొనిన వారిని (తమలో ఆవసరమునుబట్టి యితరులనుకూడ చేర్చుకొనుటకు అధికారముతో) యీ మహాసభ వారు—ఒక సంఘముగ యేర్పఱచుచున్నారు. (పేర్లు యందుతోపంపిన తీర్మానముల పట్టికలో నాల్గవతీర్మానముతో కానగును.)" ఈ తాత్కాలిక సంఘము 19-7-19 న తేదీని యేలూరులో సమావేశమై, ఆంధ్రసహకార సమైక్యనమునకు అనుబంధముగ సహకారపద్ధతుల ననుసరించి ఒక ముద్రాలయము స్థాపింపవలెననియు, ముద్రాలయ స్థాపనమునకు వలయు ద్రవ్యము భాగముల చొప్పున ప్రత్యేక సహకారులవద్దనుండియు సహకార సంఘములవద్దనుండియు సమకూర్చవలెననియు, అట్లు భాగములు తీసికొనిన సహకారులును సంఘముల ప్రతినిధులును మాత్రమే సమైక్యనములో సభ్యులుగ నుండుటకు అర్హులనియు, ముద్రాలయము సమైక్యనముచేత నిర్వహింపబడి పరిపాలింపబడవలెననియు తీర్మానించినారు. మహాసభాతీర్మానములో నిర్వచింపబడిన సహకారకార్యము లన్నియు సంతృప్తికరముగ నెఱవేర్చబడవలెనని ఒకటకు రూపాయల మూలధన మైనను ఉండవలెను. నవజీవమునకును, ఉదారభావములకును, కార్యదీక్షకును వన్నెగాంచిన ఆంధ్రచేతమున గల నుమారు 1800 సంఘములనుండి యీ మాత్రము సామ్యు లభించుట దుష్కరము కాదు. బాత్తుగ దుష్టితియందున్న కొన్ని సంఘములు వదలివేయవలసినవైనను తక్కిన 1000 సంఘములైనను ఒక్కొక్కటి రూ. 100 లకు తక్కువ కాని విలువగల భాగములు తీసికొనినచో వలయు మూలధనము చేకూరుట కడుంగడు సుసాధ్యము. ఇందువలన సంఘముల కేవిధమైన వ్యయమును లేవు. మామూలుప్రకారము సంఘములు పెంట్రిల్ బ్యాంకులకు అప్పుదరఖాస్తు చేసినచో భాగములకు వలయు సామ్యు వెంటనే సమకూరును. ఎంత తక్కువ అంచనా వేసినను నూటికి రు. 0-12-0 ల వడ్డీ నులభముగ గిట్టును. ఇట్లు వడ్డీ పంచివేట్టిన వెనుక మిగులు లాభమంతయు "వార్తాపత్రికలు పత్రికలు ప్రచురించుట ఉపన్యాసములు ప్రచురణములు యిచ్చుకొనుట ప్రచారముల నేర్పఱచుట" మొదలగు సహకార వ్యాపక కార్యములకు వినియోగింపవచ్చును. అందుచే విరివిగ భాగములు తీసికొనుటవల్ల సంఘములు మంచిలాభమును పొందుదుగాక సహకారోద్యమ వ్యాపకమునకును తన్మూలమున చేకొన్న తికిని తోడ్పడినవారిగురురు. సమైక్యనము శీఘ్రముగ రిజిస్ట్రీ కావలసియున్నది. కనుక సహకారసంఘములును, ప్రత్యేక సహకారులును విరివిగ (అధమము రు. 100 లకు తక్కువకాని) భాగములను తీసికొని, వెంటనే పట్టిని పూర్తిచేసి (పేలగునంతవఱకు భాగములకు సామ్యుతోకూడ) మాకు పంపి, ఆంధ్ర సహకార సమైక్యన స్థాపనమునకును తదనుబంధముగు సర్వతోముఖ కార్యనిర్వహణమునకును తోడ్పడఁ బ్రార్థించుట.

గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా. } భాగరాజు పట్టాభిషేకరామయ్య, నూరి వెంకటనరసింహరాష్ట్రీ, గూడూరి రామచంద్రరావు, తాత్కాలిక సంఘ కార్యదర్శులు.

ప్రత్యుత్తరములకు చిరునామా:— గూడూరి రామచంద్రరావు, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

పోస్టుమేస్తరు జనరులునకు మనవి.

చేవరపల్లి వాసుల కష్టములు.

(చేవరపల్లి నివాసియొద్దనుండి)

కృష్ణాజిల్లా మన్నగూడెం తాలూకాలో చేరిన చేవరపల్లి గ్రామము, కాకినాడ గ్రామేశ్వరమునకు ఏనుశీయు 1 గ్రేటు వార్డులో ట్రాన్సుమిషన్ నున్నది. ఈ గ్రామము చుట్టుప్రక్కల 12 మైళ్లలోపున నున్న గ్రామములన్నిటి కన్న పెద్ద గ్రామమున వర్తకస్థలమును తాలూకాకు మధ్య గ్రామమున రహదారి గ్రామము ననుకొన్నది. ఈ గ్రామము కికివారు గ్రామమును కలిగి ను 1862 లు ఏ స్తీర్ణమును 8968 జంసంఖ్య మును కలిగి సర్కారు వారికి ప్రతిసంవత్సరమున నుమారు రు. 8860 లు లాభించుచున్నట్లు చెబుచున్నది. కాని యీ గ్రామములో తపాలాఫీసు మాత్రములేను. ఇచ్చటికి కరువార్లు మైళ్ల దూరములో నున్న తాళ్లపూడి పోస్టునుండి వారమునకు రెండు సార్లుగా గ్రామ ప్రజలవారి వలన నుత్తరమును వగయిరాలు బటువాదా కాబడుచున్నవి. అందువలన సమాచారములు సకాలములో అందుక ప్రజలకు వ్యయప్రయాసలకు కారణమగుచున్నది. ఈ గ్రామములో తపాలాఫీసు స్థాపించుటకు 8 సం॥ నుండి యెన్నిసార్లు ఆశాభోగ్యుగియు లను ప్రార్థించినను వారికి ఈ 8 సం॥ లలోను నొకసారి అయినను ఆ గ్రామస్థులయందు ఆక్షేపము రాలేదు. ఈ సం॥ రముకూడ తిరిగి గ్రామస్థులందరకు జమాబుదీ కాబడుచు స్త్రీ కలెక్టరువారికిని దరిమిలకూ పోస్టుమాన్సు జనరలు గారికిని కడసారి విన్నవము మాజరుపూర్వముగా చేసికొని యున్నప్పటికిని వెనుకటివలెనే ఆకాశంగము కలిగిది ఏ ఉద్యోగిగాని, బాకసారిగాని, తర్రకుడుగాని, ఈ గ్రామమునకు చుట్టున 15 మైళ్లదూరము గల ప్రతి పెద్ద గ్రామము అనిగా కొల్లూరు, నిడదవోలు, తాళ్లపూడి, లక్కవరం, నల్లజర్ల, కగయిరా గ్రామములలో ఎచ్చటచున్నాడోనను నీ గ్రామములో మాత్రము తప్పక చేయవలసియున్నది. రోడ్డుమీదకుండుటవలన తరుచు ఉద్యోగియునుకూడ చుకములు చేయుచుందురు. వర్తకమునీమిత్తము కాకినాడ రాజమండ్రికగయిరా కట్టజములనుండి తరుచువర్తకము వచ్చియున్నదే చుకము చేసి సకలము ఖరీదు చేయుటకూడ కలదు. ఈ గ్రామములో 20 మంది వర్తకులు కలరు. వారిలో 10 మందికి రాబడినున్నకూడ విధింపబడినది ఈ కారణములన్నిటివలనను నీ చేవరపల్లి గ్రామములో ఒక పోస్టు ఆఫీసు ముఖ్యముగా ఉండవలసిన అవసరమున్నది ఈ గ్రామములో భీషేయించి ప్రతి అధికారిగాని తదితరులకుగాని అసంగతి తప్పక విశేషము కాగలదు. పోస్టల్ డిసార్డుమెంటులోని యే ఉద్యోగిగాని యీ గ్రామమును విశిలించుచు తపాలాఫీసు అవసరములేదని యిందాహుమెంట్లు దయచేయించి యున్నారు. ఇట్లుండగా గతసంవత్సరములో నీ దివ్యములోనే కలెక్షన్సు డెన్సు బరఫులలో చేవరపల్లిలో పోస్టుఆఫీసు ఆవశ్యమా? అని తపాలా కాఖవారు శ్రీ గార్లుగూడెం తాలూకా తహసీలుదారువారికి పంపించినారు. అందుమీద ఆఫీస్లో తపాళ్ళుదారుగానుండి ప్రస్తుతము ఉపకారకేతము నొందుచున్న పరిణం జాన్సాధగవు ప్రతులు గారు ఏ కారణమునో యీ గ్రామములో పోస్టు ఆవశ్యములేదని రిపోర్టు వ్రాసి యుండిరట. ఈ పేతువులకున 8 సం॥ నుండి ప్రకటింపుచున్నను నో డెన్సు తపాలా ప్రాంచిఆఫీసు కాక్కుల కాకపోవుటచే ఆ ప్రజలు నిరాశించియున్నారు. కొల్లూరు పోస్టుకు 8 మైళ్లలోనున్న కుమారజేరుములోక తాళ్లపూడి పోస్టుకు 4 మైళ్లలోనున్న అన్నచేవరపేటలోను పోస్టాఫీసులను స్థాపింపగా ఇట్టి ప్రామాఖ్యము పోషించియున్నట్టియు చుట్టుప్రక్కల 12 మైళ్ల దూరమునకు పోస్టుఆఫీసు సౌకర్యములేనట్టియు నీ చేవరపల్లి గ్రామములో నొక పోస్టు ప్రాంచిఆఫీసు స్థాపనచేయించుటయేల సమంజసముకాదో తెలియరాజున్నది. తపాలా కాఖాధికారులును రివిన్యూ కాఖాధికారులును నికమిదనయినను జేవరపల్లి ప్రజల యొక్క కోరికను తప్పక తీరవేర్చవలసి నమ్ముచున్నాను.

సంయుక్త రాష్ట్రముల బండిలు:—సంయుక్త రాష్ట్రముల చెరసాలనున్న వారిలో సంధియుత్సవమునాడు 8987 గురిని విడుదలచేసిరి. వీరిలో 80 మంది సివిలు ఖయదీలు. వారు బాకీదారుల కియ్యవలసిన రు. 2268 లును దొరతనమువారే బాకీదారుల కిచ్చి వారిని విడుదల చేసిరి.

స్వల్పము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!!

గుణ మధికము!!

పంపిణీకావడము చూచుకొని

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమావధిము.

నిలకొప్పులమానునది. వాయువుపొట్టబాపునది. పార్శ్వపుమెప్పుల బారదోలునది. పొట్టను బోగొట్టునది. ఇది యిది యననీల నకలవిధమైన నొప్పులకు నంతవినివంటిది. వనమాలికలచే హిందూజాతములకు తయార చేయబడు మంచిమందు. దీనిని వివేకములతోని అశకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే నేలకునేలు యోగ్యతా క్రమములు పొందియున్నది. అన్ని దుశాణములలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తా మ ర తై ల ము

తామర, తీట, పీనగగట్టి, దురద, ఉంగరములవంటిచుట్టు, రసికారుకు, పెండ్లిక లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను శాశ్వతము చేయుగలదు. రాజరాజి బొమ్మను చూచుకొనుట మంచిది. వెల 0-6-0 అణ మాత్రమే.

మో హి నీ తై ల ము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. 5 కులములు నూనెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దం త చూ ర్ణ ము

చంద్రమేపులకు దివ్యానుభవము; నూనెనగలిగియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. డబ్బి 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 అ.

అ మృ తాం జ న ము డి పో,

109, ఫ్రెరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి. శి, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

మహా మహాపాత్రాయ కొక్కండ వెంకటరత్నకవి విరచితమైన అమృతమృతమైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. అంభో భాషాభిమాన తెనాలె నన్నగ్రంథముల నచ్చుకొనియందల పెట్టెదలెద వెంకటరత్నకవి కుటుంబమునకు దగిన భవనహాయి మునుజేసి గ్రంథముల వివరములై సర్వస్వాంత్యములను బడయగలరు. అందువలన భాషాశేషము జేయుటయును నిశ్చయము న్నితీయంగున్న వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు మహా యజ్ఞము చేయుటయును లేండు సుకృతములను గలగ గలవు.

1 శ్రీమతి మాధవిమ్మ (నాలుగుము) 2 ఘంట కాచలమహాత్మ్యము (ప్రబంధము) 3 అజామిలో పాఖ్యానము, (యక్షగానము), 4 సత్యనారాయణపాదసము (ప్రబంధము).

ఈ వివరములై వివరములను తెలిసికొన గోరువాడు క్రింది వివరములకు ప్రాసెక్యూటరును.

వెంకటరత్నకవి గ్రంథములు

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము

తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

గోదావరి లంక పొగాకుచుట్టులు

గోదావరిలంక పొగాకుచుట్టులు మా కంపె నీలో వెలకు బహువరసముగా దొరకును. మంచి వనివానివల్లను అనేక రకములు తయారు చేయబడు చున్నది. వలయువారు యీ క్రింది అడ్రస్సునకు (వాసిన వి.పి.గా పంపబడును. చుట్టుల సాంపిల్లు, వాటిఫరలు కోరినమీదకు పంపించద మవును. చిరునామా:- (ప్రాంత్రోటకు, గోదావరిలంక సిగర్ మక్కువ, మామిడి, కృష్ణాజిల్లా (1725)

అ మ క ము న కు 1710

ఒక స్క్విజ్ మేడ్ కార్నిష్ బాయిల్ 18 గుట్టలకు వలయుగలది. వెల రూ. 8000

వై బాయిలరుకు తగినట్టి ఒక ఇంగ్లీషు మేడ్ స్క్విజ్ ఇంజిన్. వెల రూ. 1500

ఒక స్క్విజ్ మేడ్ కార్నిష్ బాయిల్ 7 గుట్టలకు వలయుగలది. వెల రూ. 8000

డబ్బు, కాలికట్.

Apply to- Dutts, Calicut.

మీ కవనరమయినచో

యంత్రప్రబంధమైవట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని పనులను గురించియు, పిచ్చు, ఇనుపనానములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు శోణములుగా ముట్టట్టి ఇనుపరేకులు ఇంకను వినిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంటెనెర్వారిలోనే సంగతిసందర్భముల ఫలహా పాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిమ్ముటలోను కోరి నంతనే వానిని పశాలములో పరధరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

నిలాసము:- ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

శాల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తహలకెట్టె నెం 553 రు,

1880

మదరాసు

(వై రామోజిబా గోదావర్లు ఈ పత్రికపేరు కూడ మదహారింక గోరుచున్నారు.)

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural"—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batala (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS

(669)

Beauty is the Heavenly Boon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only 490

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair

TAKE CARE TO USE OUR PARASTAN OIL FOR KEEPING YOUR BRAIN COOL.

Price Rs. 1/- Postage Extra

Agents:-

F. Hassanali & Co.,

51, China Bazaar, G. T. Madras

NOTE:-Please try Parastan Liquid Soap Rs. 1-0-0

పాశ్చాత్య వేంకటాచలవర్ణితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:- లక్షోత్తముల క్షేణి లోనులు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములను విరోధులై యున్నాడు. ఒక యోగ లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తమయెద్ద నుండేనే వ్రేలుకు నక్కొత్తనుమైన సిద్ధావధము మోకటి లేవని వానె పంతోమముగ బల్కుగలది. దినబృందము, మూడిక నాల్గున బృందము, నన్ని పాఠము మొదలగునవి తత్కృత గుణుడును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం. (594)

2. శ్రీనివాస తైలం:- క్షేణి గడ్డకను, తుండుల నొప్పి పోవుటకను మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇశాం.

3. బ్రహ్మన రాసవం:- దీనిని నేదించినప్పుడుండియో మూత్రమును కట్టక (కలరా) వారితిధేది, కిరణ్దేది, అశిర్ల కేదలు గుణము రాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం.

4. చామగుభోవయము:- విద్ధలకు బలహరి; తియ్యక ముడు. మందము, మలబద్ధము, అశిర్ల కేది, కృశత్వము, కడు పుష్కరిండుట. ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు విద్ధల పుష్కరింపజూరదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇశాం.

5. శోకామయహర కస్తూరిమాత్రము:- విద్ధలకు కడు క్షు ముడిరినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ రాశి. మందము, వడిలేము, దస్త, అశిర్ల ను, కిరణ్దేది, శార్పవాములు, మలబద్ధం, శిర్గరం, తియ్యకము, దుర్బలము మొదలగు గుణములు ఈ శోకామయహర గుణములే యును. (501)

500 మాత్రము గల సీసా 0-4-0

తయారు కయ్యతో 5-కి 1-8-0

12-కి 2-15-0

25-కి 5-8-0

ఇది ధోమధముతో కూడ అనుపానము తగుచున కంతుడును.

శ్రీ శీతారాధువ వైద్యశాల, మద్రాసు.

